

**BALIKESİR TİCARET BORSASI
STRATEJİK PLANI
2019-2022**

SUNUM

Çok Kıymetli Üyelerimiz ve Paydaşlarımız,

5174 sayılı kanunun verdiği görev ve sorumlulukların bilincinde, üyelerimizin ortak ihtiyaçlarının karşılanması, ulusal ve uluslararası ticaret kapasitelerinin gelişmesi, serbest piyasa fiyatlarının oluşması için hizmet kalitemizi sürekli olarak artırmayı hedefliyoruz. Bilgi ve hizmetlerin sürekliliği, geliştirilmesi ve belgelendirilmesi yoluyla ülkemizin gelişimine katkı koymak bizim varlık sebebidir.

Tarım ve hayvancılığın başkenti olan Balıkesir ekonomisinin lokomotif gücü olan Balıkesir Ticaret Borsası, hizmet kalitesini Avrupa standartlarına taşımak, üyelerinin kalkınması, kurumun geleceğinin stratejik anlamda planlanarak, yapılan tüm eylemlerin sahip olduğu vizyona ulaşmasını sağlamayı hedeflemektedir.

Vizyonumuz; kurumumuzun, kurumsal yapısını sürekli iyileştirmek, Teknolojik cihazlarla donatılmış alt yapısı ve “gelişmiş borsa kompleksi”ne geçilerek

hizmet kalitesine sürekli üst seviyede tutmak, bilgili, becerili ve yaratıcılıkla donatılmış personel yapısı ile hizmet çeşitliliğini ve hizmet kalitesini artırma ve üyelerimizle birlikte bütünleştirip iş dünyasında ilimize, bölgemize ve ülkemize yön vermektir.

Bu stratejik planın, hem geleceğimizin şekillenmesinde, hem de Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Akreditasyon Süreci’nde önemli bir temel doküman olmasını amaçlamaktayız.

Bu planın oluşmasında, fikirleri, görüşleri, önerileri ve yönlendirmeleri ile katkıda bulunan iç ve dış paydaşlarımıza, maddi ve manevi desteklerinden dolayı Güney Marmara Kalkınma Ajansı’na ve özellikle de çıtamızı hep yukarıya taşımamızda bize büyük destek olan üyelerimize teşekkürü bir borç bilir, bu stratejik planın Borsa’mıza, ilimize, bölgemize ve ülkemize şimdiden hayırlı olmasını dilerim.

Ersin ERDOĞMUŞ

Balıkesir Ticaret Borsası

Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

SUNUM	1
Çok Kıymetli Üyelerimiz ve Paydaşlarımız,	1
İÇİNDEKİLER.....	2
1. STRATEJİK PLAN SÜRECİ	7
1.1. Stratejik Plan Esasları.....	7
1.1.1 Stratejik Planlama Çerçevesi	7
1.1.2. Stratejik Planlama Süreci	7
2-BALIKESİR HAKKINDA.....	8
2.1 TARİHÇE	8
2.2 BALIKESİR'İNNÜFUSU, COĞRAFİ VE İDARİ YAPISI	12
Balıkesir İlçeleri.....	13
Ayvalık	13
Balya	1
Bandırma	1
Bigadiç	2
Burhaniye	3
Dursunbey	4
Edremit	4
Erdek.....	4
Gömeç	5
Gönen	5
Havran	5
İvrindi.....	5
Kepsut.....	5
Manyas	6
Marmara Adası	6
Savaştepe.....	6
Sındırgı	7
Susurluk	7
2.3EĞİTİM VE SAĞLIK.....	7
2.3.1 İlk ve Orta Öğretim	7
2.3.2 Üniversite	7
2.3.3 Sağlık.....	8

2.4 Ulaşım	8
2.5 Tarım.....	8
2.6 Sanayi	8
2.7 Madencilik ve Enerji	9
2.8 Turizm.....	9
2.9 TR22BÖLGESİ BALIKESİR İLİ İÇİN GÜNEY MARMARA KALKINMA AJANSI BÖLGESEL ANALİZİ	9
2.9.1 Bölge'nin Demografik Yapısı	9
2.9.2 Göç.....	10
2.9.3 Sağlık.....	10
2.9.4 Eğitim.....	11
2.9.5 Kültür	12
2.9.6 Spor.....	13
2.9.7 Gelir Dağılımı ve İstihdam.....	13
2.9.8 Tarım.....	13
2.9.9 Hayvansal Üretim	14
2.9.10 Sanayi	14
2.9.11 Madencilik	14
3. MEVCUT DURUM ANALİZİ	15
3.1 Balıkesir Ticaret Borsası Tarihçesi	15
3.2 Borsaların Tarihçesi	15
3.3 Borsanın Tanımı.....	15
3.4 Balıkesir Ticaret Borsası'nın Görevleri.....	16
3.5 Borsaların Faydaları	16
3.6 Organizasyon Şeması.....	17
3.8 Süreç Yönetimi.....	19
3.9 İnsan Kaynakları.....	19
3.9.1 Personelin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	20
3.9.2 Personelin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	21
3.10 Fiziksel Kaynaklar ve Teknolojik Altyapı	21
3.11. Mali Tablo.....	22
4. GELECEĞE DÖNÜK YÖNÜN BELİRLENMESİ	23
4.1 PAYDAŞ ANALİZİ	23
4.2 PAYDAŞ ÖNEM ETKİ ANALİZİ	24
4.3 BALIKESİR TİCARET BORSASI SWOT ANALİZİ	26
4.4 ÜYE ANKETİ.....	29
4.5 DIŞ PAYDAŞ BEKLENTİ ANALİZİ	30
4.6 BALIKESİR TİCARET BORSASI'NIN STRATEJİK POLİTİKALARI	31

4.6.1 MİSYONUMUZ (GÖREVLERİMİZ)	31
4.6.2 VİZYONUMUZ (AMAÇ VE HEDEFLERİMİZ)	31
4.6.3 TEMEL DEĞERLERİMİZ	31
4.6.4 MALİ POLİTİKAMIZ.....	31
4.6.5 HABERLEŞME ve YAYIN POLİTİKASI	31
4.6.6 BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOJİLERİ POLİTİKASI	31
4.6.7 İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI	31
4.6.8 ÜYE İLİŞKİLERİ ve ŞİKÂyet YÖNETİMİ POLİTİKASI.....	31
4.6.9 KALİTE POLİTİKAMIZ	32
5.STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER	33
a. STRATEJİK AMAÇ KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ PROSES İLİŞKİSİ.....	34
b. AMAÇ, HEDEF VE 4 YILLIK PERFORMANSLAR	35
4. MALİYETLENDİRME	48
6.STRATEJİK PLANIN YILLARA GÖRE İŞ/ EYLEM PLANI	49
7.İZLEME VE DEĞERLENDİRME	49
8. AMAÇLAR LİTMUS TESTİ.....	50

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Balıkesir Tarihi Harabeleri.....	8
Şekil 2 Balıkesir'den bir görünüş	11
Şekil 3 Balıkesir Manzarası	12
Şekil 4 Meşhur Ayvalık Tostu	1
Şekil 5 Balıkesir'in Balya İlçesi	1
Şekil 6 Balıkesir'in Bandırma İlçesi	2
Şekil 7 Balıkesir'in Bigadiç İlçesi	3
Şekil 8 Balıkesir'in Burhaniye İlçesi.....	3
Şekil 9 Balıkesir'in Edremit İlçesi	4
Şekil 10 Balıkesir Marmara Adası	6
Şekil 11 Balıkesir Susurluk İlçesi	7
Şekil 12 Balıkesir Ticaret Borsası Organizasyon Şeması	18

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Yıllara Göre Balıkesir Nüfusu	13
Tablo 2. Borsa Süreçleri Analizi	19
Tablo 3. Balıkesir Ticaret Borsası İnsan Kaynakları Tablosu	20
Tablo 4. Fiziksel Kaynaklar ve Teknolojik Altyapı Listesi	22
Tablo 5. Paydaş İhtiyaç ve Beklentileri Listesi	23
Tablo 6. Balıkesir Ticaret Borsası Paydaş Analizi	24
Tablo 7. Balıkesir Ticaret Borsası'nın Güçlü Yönleri	26
Tablo 8. Balıkesir Ticaret Borsası'nın Zayıf Yönleri	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 9. Balıkesir Ticaret Borsası'nın Fırsatları	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 10. Balıkesir Ticaret Borsası'nın Tehditleri	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 11.Yıllara Göre Gelir Gider Dağılımı.....	22
Tablo 12. Balıkesir Ticaret Borsası Stratejik Amaç ve Hedefler Temel Amaç 1: Temel Yeterlilik Ve Kurumsal Alt Yapının Geliştirilmesi.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 13. Balıkesir Ticaret Borsası Stratejik Amaç ve Hedefler Temel Amaç 2:Borsa Temel Hizmetleri İle Çağdaş Bir Borsa Anlayışının Geliştirilmesi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

BALIKESİR TİCARET BORSASI
STRATEJİK PLANI
2019-2022

Balıkesir Ticaret Borsası 2019-2022 Stratejik Plan çalışmaları Güney Marmara Kalkınma Ajansı 2018 Yılı Teknik Destek Programı TR22/18/TD5/0064 kapsamında hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk MB Akademi Eğitim, Danışmanlık ve Tasarım'a aittir ve Güney Marmara Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmaz."

Bu Plan Tüm Maddeleri ve Bütçesi ile

.....tarih ve sayılı Yönetim Kurulu,

..... tarih vesayılı Meclis Kararı ile Oy Birliği ile kabul edilmiş,

Borsamız Kalite Yönetim ve TOBB Akreditasyon Sisteminin bir parçası ve en önemli ana dokümanı konumundadır.

*Yönetim Kurulu Üyelerimiz tarafından yayınlanmasına
Oy Birliği ile Karar Verilmiştir.*

Faruk KULA

Yönetim Kurulu Başkanı

1. STRATEJİK PLAN SÜRECİ

1.1. Stratejik Plan Esasları

1.1.1 Stratejik Planlama Çerçevesi

2019-2022 yıllarını kapsayan Balıkesir TB (Balıkesir Ticaret Borsası) stratejik planının hazırlanmasında TOBB Borsalar ve Borsalar için Akreditasyon Kılavuzu esas alınmıştır. Stratejik Planın oluşturulması aşamasında MB Akademi Eğitim, Danışmanlık ve Tasarım firması danışmanları ile işbirliği yapılmıştır. Stratejik plan hazırlama çalışmaları sırasında aşağıdaki kaynaklar girdi olarak kullanılmıştır.

TOBB Çalışmaları
TOBB Akreditasyon Kurulu Yayınları
Güney Marmara Kalkınma Ajansı Çalışmaları
Balıkesir Valiliği Analiz ve Raporları
Balıkesir Ticaret Borsası Yayınları
Balıkesir Ticaret Borsası Kalite El Kitabı
Balıkesir Ticaret Borsası İç Yönergesi
Balıkesir Ticaret Borsası Meclisi, Yönetim Kurulu Ve Personeli
Balıkesir Ticaret Borsası Paydaşları

1.1.2. Stratejik Planlama Süreci

Balıkesir Ticaret Borsası'nda uygulanan stratejik planlama çalışmasının aşamaları sırasıyla aşağıdaki gibidir:

Stratejik Planlama eğitimi,

Stratejik Planda kullanılacak dokümanların oluşturulması,

İç ve dış paydaşların belirlenmesi, görüş ve önerilerin alınması,

Borsa GZFT (Güçlü Yanlar, Zayıf Yanlar, Fırsatlar, Tehditler) analizinin yapılması,

Stratejik amaç ve hedeflerin belirlenmesi,

Kurumsal Performans Sistemi'nin oluşturulması,

Stratejik Planlama sürecinin ilk aşamasında; Balıkesir Ticaret Borsası'nın stratejik planlama ekibine "Stratejik Planlamada Temel Kavramlar" eğitimi, ikinci aşamasında; Borsada çalışan tüm personele "Stratejik Planlama Süreçlerine yönelik farkındalık eğitimi verilmiştir. Üçüncü aşamada, tüm Borsa personeline, meclis üyelerine, yönetim kurulu üyelerine, disiplin kurulu üyelerine Stratejik Planlama Eğitimi" verilmiştir ve son aşamasında ise diğer üyelerine "Üye Memnuniyet Anketi" yaparak elde ettiği sonuçları stratejik amaçlarla doğrulayarak plana aktarmıştır.

Stratejik Planın en önemli unsurlarından biri olan katılımcılığın sağlanması için, önce Yönetim Kurulu Üyeleri, Meclis Üyeleri ve çalışanların katılımı ile "GZFT Analizi" gerçekleştirilmiştir.

Katılımcılara Borsanın güçlü ve zayıf yanları, daha sonra ise gelecekte Borsamızın önündeki fırsat ve tehditlerin neler olabileceği sorulmuştur. Katılımcıların cevapları beyin fırtınası yöntemiyle tespit edilmiştir. Alınan cevapların önem sıralaması kapalı bir şekilde tüm katılımcılar tarafından yapılmış ve açıklanan sonuçlar katılımcılar tarafından tartışılarak ortak önem derecesi sıralaması yapılmıştır.

Bununla birlikte Borsa dışındaki paydaşların Borsayı nasıl gördüğü ve Borsadan neler beklediğinin belirlenmesi ve stratejiler oluşturulurken bu görüşlerden faydalanılması için "Dış Paydaş Görüşleri" tespit edilmiştir. Aynı şekilde hem dış paydaşlara hem de iç paydaşlara da revize edilen "İç Paydaş Anketi" ve "Dış Paydaş Anketi" uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar değerlendirilerek Stratejik Plana dahil edilmiştir.

Stratejik amaçların belirlenmesi amacıyla, başta Borsa Başkanımız olmak üzere Stratejik Planlama Ekibi yoğun toplantılar gerçekleştirmiştir. Başkanımızın öncülüğünde yönetim kurulu üyelerimizin yaptıkları “ortak akıl” toplantıları ile stratejik amaçlar ve hedefler belirlenmiştir.

Şekil 1Balıkesir Tarihi Harabeleri

Son bölümde ise, oluşturulan Stratejik Amaçlara yönelik performans göstergeleri oluşturulmuştur. Performans göstergelerinin oluşturulmasında ölçme ve değerlendirme kolaylığına özellikle dikkat edilmiştir. Bunun yanında amaçların gerçekleştirilme süreci ile ilgili tarihsel süreçlerde ele alınmıştır. Borsa Başkanımız, Genel Sekreterlik ve ilgili birimlerin katılımıyla amaçların gerçekleştirilmesine ilişkin tarihler belirlenmiştir.

2-BALIKESİR HAKKINDA

2.1 TARİHÇE

Balıkesir ili genelindeki pek çok höyük, mağara ve düz yerleşim yerlerinde yapılan araştırmalarda bu topraklara M.Ö. 8000-3000 yılları arası yerleşildiği ortaya çıkmıştır. Havran'a 8 km. mesafedeki İnboğazi mağaralarında Paleolitik, Neolitik ve Kalkolitik devirlerinden kalma kalıntılar bulunmuştur. Babaköy (Başpınar) kazılarında, Yortan mezarlığında, Ayvalık Dikili yolu üzerindeki Kaymak Tepe'de Bakır Çağı'na ait kalıntılar ve yerleşim yerleri bulunmuştur. Bu bölgede ilk defa adı geçen şehir Agiros (Achiraus)'dur. Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra bölgede Karesi Beyliği kurulmuş, ardından bölge Osmanlı Devleti'nin eline geçmiştir.

ANTİK ÇAĞLAR

Balıkesir ilinin bulunduğu bölgenin adı eski çağlarda Misya'dır. Bu kelimenin Lidya dilindeki anlamı Kayın Ağacı 'dır. Bölgenin sınırları zamanla çeşitli değişikliklere uğramış olup, kuzeyde Marmara Denizi, batıda Çanakkale Boğazı ve Ege Denizi, doğuda Atranos Çayı ve güneyde de Lidya ile çevrilmiştir. Keşiş Dağından itibaren Marmara Denizi sahilini takiben Çanakkale Boğazı'na kadar olan kısma Küçük Misya, geri kalan kısma ise Büyük Misya denilmiştir. Büyük Misya; Pergam (Bergama), Adramitiyum (Edremit), Arjiza (Balya-Pazarköy), Assos (Behramkale), Teruvad (Truvada), Gargar, Antandos (Avcılar civarı), Belodos (Dursunbey) ve Adriyanatere (Balıkesir) şehirlerinden oluşmaktadır. Küçük Misya ise Sizik (Belkız), Lâmpesak (Lapseki), Perkot (Bergoz), Abidus, Milotopolis (Mihaliç), Apoloni, Periyapos (Kara Biga), Pemaninos (Eski Manyas), Artemea (Gönen), Zeleya (Sarıköy), Artas (Erdek) ve Panormos (Bandırma) şehirlerinden oluşmaktadır.

M.Ö. 3000-1200 yılları arasında bu bölgede farklı diller konuşan Pelasg ve Leleg kolonileri kurulmuştur. Bu bölgede yaşayan Misyalıların soyu da Pelasglardan gelmektedir. Misyalılar bu bölgeye geldiklerinde Bitinyalıları yendikten sonra Misya'yahakim olmuşlardır. Serbest yaşamayı sevdikleri için şehir kurmamışlardır.

M.Ö. 1120'lerde Hitit kralı IV. Tuthalya devrinde, Misya Hitit egemenliğine girmiştir. Hititler bölge için Assuva adını kullanmıştır. M.Ö. 1200 yıllarında Akalar ile Troya arasında çıkan ve dokuz yıl süren Truva Savaşı'nda, başlarında Khromis ve bilici Ennomos bulunan Misyalılar Troya'yı destekleyerek Troya'nın egemenliğine girmişlerdir. Troya'nın dağılmasından sonra Misya, Lidya egemenliğine girmiştir.

M.Ö. 546 yılında, Büyük Kiros ve halefleri zamanında Misya, Ahameniş İmparatorluğu'na dahil olmuştur. Büyük İskender M.Ö. 334 yılında Biga Çayı civarında Ahameniş İmparatorluğu ile yaptığı Granikos Savaşı'nı kazanarak Misya'yı ele geçirmiştir. Bu tarihten sonra Misya halkı paralı asker olarak ün kazanmıştır. O dönemde Mısır ordusunda bile Misya süvari birliği vardır. İskender'in ölümünden sonra kumandanları birbirleri ile savaşmıştır. Savaş sonunda Misya'yı Lisimakus ele geçirmiştir. O da Korupedyon Savaşı'nda I. Selevkos Nikator tarafından öldürülmüştür. Misya, Nikator'un eline geçse de Lisimakus'un emrinde çalışmış Paflagonyalı Fletairos, Bergama'yı ele geçirmiş, Misya'nın bir kısmına da egemen olmuştur. Fletairos'dan sonra yeğeni I. Eumenes geçmiştir. M.Ö. 278 yıllarında Galyalılar Misya'ya gelmiştir. I. Eumenes'den sonra Bergama Krallığı'nın başına geçen I. Attalos, Misya'nın geri kalan kısmını da ele geçirmiştir. Bergama Krallığı egemenliğinde Misya ekonomik yönden rahat bir dönem yaşamıştır. M.Ö. 133 yılında Misya, Bergama kralı III. Attalos'un vasiyeti ile Roma İmparatorluğu hakimiyetine geçmiştir.

ROMA ve BİZANS DÖNEMİ

Misya Roma egemenliğine girdikten sonra M.Ö. 133 yılında konsül Manius Aquillius tarafından Roma'ya bağlı Asya Eyaleti kurulmuş ve Misya'nın bir kısmı bu eyalete bağlanmıştır. Romalılar Misya'yı, uzun süre vergi ve kölelikle sömürmüş ve baskı altında tutmuşlardır. Bunlara karşı halkın da desteklediği Pontus kralı VI. Mithridates'in başlattığı hareket başarılı olduysa da çok uzun sürmemiş ve M.Ö. 85 yılında bölge tekrar tamamen Roma idaresine girmiştir.

Kavimler Göçü'nün etkisi nedeniyle M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğu doğu ve batı diye ikiye ayrılmış ve Misya yeni kurulan Doğu Roma İmparatorluğu'un yani Bizans'ın egemenliğine girmiştir. Misya topraklarının büyük bir kısmı Bizans egemenliği döneminde Opsikion Teması'nda yer almıştır. 675 yılında İstanbul Kuşatması sırasında Araplar, Misya'ya saldırmışlardır. 716-718 yıllarındaki ikinci İstanbul Kuşatması'nda Suriye sahillerinden hareket eden Araplar, Bergama ve Edremit yörelerini yağmalamışlardır.

SELÇUKLULAR DÖNEMİ

1015 yılından itibaren Selçuklu Türkleri, Bizans İmparatorluğu egemenliğindeki Anadolu'da görülmeye başlamıştır. 1048 tarihli Pasinler Muharebesi ile Türklerin Anadolu'ya yaptığı akınlar hız kazanmıştır. 1071 tarihli Malazgirt Meydan Muharebesi'nden sonra da Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başlamışlardır. Kutalmışoğlu Süleyman Şah, İzmit çevresi ve Marmara sahillerinde Malazgirt Meydan Muharebesi'nden dört yıl sonra 1075 yılında İznik merkezli Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurmuştur. 1076 yılında da Misya'nın şehirlerinden Sızık ve Edincik'i ülkesine ilhak etmiştir. 1081 yılında Türkler nehir yolu ile Apollonia (Gölyazı)'ya gelen bir Bizans birliğini yok etmişlerdir. Fakat başka bir Bizans birliği Sızık ve Poimanenon (Manyas)'ı Türklerden geri almıştır. 1085 yılında Süleyman Şah doğudayken, ona bağlı emirlerinden biri olan İlhan Bey, kısa bir süre önce ellerinden çıkmış olan Sızık, Apollonia, Poimanenon ve Edincik'i geri almıştır.

1086 yılında Süleyman Şah'ın Halep'i kuşatması üzerine kardeşi Melikşah tarafından görevlendirilen Tutuş, Ayn Seylam (Ayn Selm veya Aynı Salem) mevkiinde Süleyman Şah'ı yenmiş, bunun üzerine Süleyman Şah, 5 Haziran 1086 tarihinde intihar etmiştir. Ardından vezir Ebu'l-Kasım devletin başına

geçmiştir. Sızık'i üst edinerek Marmara sahillerinin hakimi olmuştur. 1090 yılında I. Aleksios Komnenos'un Eufuryanis Alexaders'ı göndermesiyle bölgede savaşlar olmuştur. Ebu'l-Kasım, Gemlik'i alarak burada gemiler yaptırmaya başlasa da burası Bizans'ın eline geçmiştir.

Ebu'l-Kasım'dan sonra Anadolu Selçuklu Sultanı olan I. Kılıç Arslan, Marmara kıyılarını ve Edremit Körfezi'ne kadar olan kısmı ülkesine ilhak etmiştir. Kılıç Arslan'ın kayınpederi İzmir Beyi Çaka Bey ise Edremit'den Abydos'a kadar olan kıyılar ile Sakız ve Midilli Adası'nı ele geçirmiştir. Fakat verilen bir ziyafette Kılıç Arslan tarafından öldürülmüştür. Kılıç Arslan, bölgeyi 1099 yılında gelen Haçlılar'a karşı savunmuştur. 1107 yılında Kılıç Arslan ölünce Türkler Batı Anadolu'dan çekilmek zorunda kalmıştır. Misya'yı yeniden ele geçiren Bizanslılar, Marmara sahillerinde bulunan bütün Türkmenlere savaş açmışlardır. 1115 yılına kadar bölgede Türk-Bizans çekişmesi yaşanmıştır. 1175 yılında Eskişehir ovasında toplanan 100.000 çadır Türkmen'in bir kısmı bu bölgeye gelmiştir. 1206 yılında Türkmenler Misya kentlerine akın etmeye başlamış ve Bizans ahalisi bölgeyi terk ederek Türkmenler bölgeye yerleşmiştir. 1237 yılında II. Gıyaseddin Keyhüsrev, Misya'daki uç beylerini teftiş etmiştir. 1280'li yıllarda, daha sonra Karesi Beyliği'ni kuracak olan ve soyu Danişmend Gazi'den gelen Karesi Bey, babası Kalemşah ve büyük bir Türkmen grubu Misya'ya gelmiştir. Bunların yayınında Germiyanoglu Yakup Bey de vardır.

KARESİ BEYLİĞİ DÖNEMİ

Kara İsa adıyla da bilinen Karesi Bey, muhtemelen 1296-1297 yıllarında Erdek, Biga, Edremit, Bergama, Çanakkale hariç büyük Misya sahasını Germiyan kuvvetlerinin desteğiyle ele geçirmiştir. 1306 yılında (bu tarih kesin değil) bir grup Türkmen, Ece Halil önderliğinde Trakya üzerinden Karesi topraklarına gelmiştir. Karesi Bey'den sonra yerine oğlu olan Aclan Bey'in geçtiği söylene de Aclan Bey'in kimliği henüz netlik kazanmamıştır. Aclan Bey'in oğlu olduğu düşünülen Demirhan Bey hükümdar olduğu dönemde kardeşi Yahşi Bey de Bergama taraflarını yönetmektedir. Diğer kardeşi Dursun Bey ise Osmanlı hükümdarı Orhan Gazi'ye sığınmıştır. Dursun Bey, Orhan Gazi'ye Karesi Beyliği'ne saldırırsa Balıkesir, Edincik ve Bergamayı vereceğini ve kendinde sadece Kızılca Tuzla ile Makhram'ı alacağını söylemiştir. Makhram denilen yer ise Makhramion yani Behram Kale batı yakınında, Strabon'un andığı Tragasaî Tuzlası'dır. Bu teklifin üzerine Orhan Gazi, Dursun Bey ile birlikte Balıkesir'e doğru gelmiştir. Orhan'ın hareketini duyan Demirhan Bey, Balıkesir'den Bergama'ya kaçmıştır. Burada Dursun Bey kaleden atılan bir ok yüzünden ölmüştür. Karesi'nin Osmanlı'ya ilhakı 1361 yılında Çanakkale'nin alınmasıyla tamamlanmıştır. Karesi ümerâsı, Osmanlı egemenliğine geçtikten sonra Orhan Bey'in oğlu Süleyman Paşa'ya Rumeli'ye geçişinin gerek hazırlık döneminde gerekse icraat sırasında yardım etmişler ve destek olmuşlardır.

OSMANLI DEVLETİ DÖNEMİ

Karesi Beyliği'nin tarih sahnesinden çekilişi ve yerini henüz devlet olma aşamasında bulunan Osmanlı Beyliği'ne bırakışı, ileride güçlü bir devlet hâline gelecek olan Osmanlılar için askeri ve siyasi genişleme açısından önemli bir adım olmuştur.

Karesi, Osmanlı'ya ilhak olduktan sonra müstakil bir sancak yapıp yönetimi Süleyman Gazi'ye verilmiştir. Yıldırım Bayezid, Saruhanoğulları Beyliği'ni 1390'da ele geçirdikten sonra Saruhan ve Karesi'yi birleştirerek oğlu Ertuğrul'a vermiş, daha sonra buranın yönetimine Bayezid'in oğullarından bir diğeri olan İsa Bey getirilmiştir. Bir süre sonra Saruhan ve Karesi tekrar ayrılmıştır. 1393 yılında Karesi Sancağı, aynı yıl kurulan Anadolu Eyaleti'ne bağlanmıştır. 1402 tarihli Ankara Muharebesi'nde Karesi kuvvetleri, Osmanlı büyük ordusunun sağ kolunda bulunmuştur. Yenilginin ardından Balıkesir ilinin bulunduğu bölge Timur ordusunun saldırılarına maruz kalmıştır. Timur'un kendilerine bağımsızlık verdiği öteki beylikler gibi Karesi Beyliği, yeniden bir canlanma dönemi yaşamamıştır.

Şekil 2 Balıkesir'den bir görünüş

Anadolu'nun genelinde yaşanan kıtlık, 1494 ile 1503 yılları arası Balıkesir ili genelinde de yaşanmıştır. 1525 yılından 1527 yılına kadar 3 mahsul yılında çekirge felaketi yaşanmıştır. 21 Eylül 1577 (H. 8 Recep 985) tarihinde ise bu yörede çok şiddetli bir deprem olmuştur. 1596'dan 1610'a kadar olan dönemde, Anadolu'daki Celali isyanları sonucu doğudan batıya doğru göç eden yörüklerin bir kısmı Balıkesir yöresine gelmiştir. 1816 yılına gelindiğinde Karesi Sancağı, Anadolu Eyaleti'nden ayrılarak kurulan Hüdavendigâr ve Kocaeli Eyaleti'ne bağlanmıştır. Ardından 1841 yılında, bu eyaletin yenilenmesiyle kurulan Hüdavendigâr Eyaleti'ne bağlanmıştır. Bu arada 1821 yılında Ayvalık Rumları, Yunan İsyanı'na katılmışlardır. Bunun üzerine Balıkesir Mutasarrıfı, bölgedeki konargöçer aşiretleri Rumların üzerine salmıştır. Bu aşiretler içinde en büyüğü başlarında Davasoğlu isimli biri bulunan Kepsut Çepnileri'dir. Ardından isyan bastırılmıştır.

1845 yılında Karesi ile Saruhan Sancağı'nın birleşmesiyle yeni bir eyalet kurulsa da bu eyalet 1847 yılında kaldırılmış, Karesi yeniden Hüdavendigâr Eyaleti'ne bağlanmıştır. 1867 yılında Hüdavendigâr, vilayet olmuştur. Karesi, 1881-1888 yılları arasında vilayet olmuştur. 29 Ocak 1898 tarihinde Balıkesir ilinde çok şiddetli bir deprem olmuştur. 1909 yılında Karesi, bağımsız bir sancak olmuştur.

KURTULUŞ SAVAŞI DÖNEMİ

I. Dünya Savaşı'ndan sonra Yunanlar, 15 Mayıs 1919 tarihinde İzmir'i işgal etmişlerdir. Ertesi gün İzmir'in işgali haberi telgraf ile Balıkesir'e de ulaşmıştır. 17 Mayıs günü Balıkesir şehrindeki Alaca Mescit'te toplantı yapılmasına karar verilmiş ve ertesi gün burada Vehbi (Bolak) Bey önderliğinde 41 kişiden oluşan Balıkesir Redd-i İlhak Cemiyeti kurulmuştur. Yunan orduları, 29 Mayıs 1919 tarihinde Ayvalık taraflarına küçük bir çıkarma yapmışlardır. 26-31 Temmuz 1919 ve 16-22 Eylül tarihlerinde I. ve II. Balıkesir Kongreleri düzenlenmiş ve bölgede Kuvay-i Milliye birlikleri kurulmuştur. 22 Haziran 1920 tarihinde Yunan orduları Soma-Akhisar cephesine karşı taarruza geçmiştir. Bu cephenin dağılmasının ardından Yunan orduları, 30 Haziran 1920 tarihinde hem Balıkesir şehrini hem de Bigadiç'i ele geçirmişlerdir. 6 Eylül 1922 tarihinde Balıkesir işgalden kurtulmuştur.

CUMHURİYET DÖNEMİ

1923 yılında bütün sancakların il olmasıyla Karesi ili kurulmuştur. 1926 yılında ilin adı Balıkesir olmuştur. 15 Kasım 1942 tarihinde Balıkesir ilinde 7 şiddetinde deprem olmuştur. Bu depremin sonucunda büyük can ve mal kaybı yaşanmıştır. 1980 İhtilali sonucu 12 Eylül 1980 günü sabah saatlerinde ilde sıkı yönetim başlamış, 19 Temmuz 1984 günü saat 17.00'de sona ermiştir. 17 Ağustos 1999 depreminden sonra dönemin Kandilli Rasathanesi Müdürü Prof. Dr. Ahmet Mete Işıkara, 19 Ağustos günü Marmara'da yeni bir depremin olabileceğini söylemesi üzerine aynı gün Balıkesir valisinin talimatı ile Balıkesir ilinde evler boşaltılmıştır.

Şekil 3 Balıkesir Manzarası

(<http://www.balikesir.gov.tr/tarihce>)

2.2 BALIKESİR'İN NÜFUSU, COĞRAFİ VE İDARİ YAPISI

Balıkesir, Marmara Bölgesi'nin Güney Marmara Bölümü'nde, hem Marmara hem de Ege Denizi'ne kıyısı bulunan bir ilimizdir. Türkiye genelinde iki deniz ile komşu olan altı ilden bir tanesidir. Ege Denizi'ndeki kıyı uzunluğu 115,5 km, Marmara Denizi'ndeki kıyı uzunluğu ise 175 km'dir. Yüzölçümü bakımından (14.299 km²) Türkiye'nin en büyük 12. ilidir. Doğusunda Bursa ve Kütahya, güneyinde Manisa ve İzmir, batısında ise Çanakkale yer almaktadır. Ayvalık ilçesinin konumunu düşündüğümüzde aynı zamanda Yunanistan'ın Midilli Adası'na da komşudur. Topraklarının %46'sını ormanlar oluşturmaktadır. Balıkesir'in merkez ilçesi dahil 19 ilçesi, 892 köyü ve 53 belediyesi bulunmaktadır.

Balıkesir'in 2017 yılı nüfus sayımına göre nüfusu 1.204.824'tür. Bu nüfusun, **602.275'i** erkek ve **602.549'i** kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: **%49,99** erkek, **%50,01** kadındır. Yüzölçümü 14.299 km² olan Balıkesir ilinde nüfus yoğunluğu **84/km²**'dir.

Tablo 1. Yıllara Göre Balıkesir Nüfusu

Yıl	Balıkesir Nüfusu	Artış Hızı
2008	1.130.276	% 1.07
2009	1.140.085	% 0.87
2010	1.152.323	% 1.07
2011	1.154.314	% 0.17
2012	1.160.731	% 0.56
2013	1.162.761	% 0.17
2014	1.189.057	% 2.26
2015	1.186.688	% -0.20
2016	1.196.176	% 0.80
2017	1.204.824	% 0.72

(<https://www.nufusu.com/il/balikesir-nufusu>)

Balıkesir, 6360 sayılı Kanun kapsamında Büyükşehir oldu ve il belediyesi 30 Mart 2014 yerel seçimleri ile birlikte büyükşehir belediyesine dönüştü.

06.12.2012 tarih 28489 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6360 sayılı “Ondört ilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile Büyükşehir oldu ve il belediyesi 30 Mart 2014 yerel seçimleri ile birlikte büyükşehir belediyesine dönüştü.

Aynı Kanun kapsamında, Merkez’de 6 Eylül ve Karesi ilçeleri kuruldu. Balıkesir ili, büyükşehir statüsü kazandığı için köyler de mahalle statüsü aldı. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi’nin yetki alanı il mülki sınırları olarak belirlenirken, Balıkesir İl Özel İdaresi’nin de tüzel kişiliği kaldırıldı.

Balıkesir Merkezde, 2 Belde 40 Köy ve 27 Mahallenin birleşimiyle kurulan Karesi İlçesine, 19/07/2013 tarihli ve 2013/463 sayılı Kararname ile atanan ilk kaymakam Ahmet ERDOĞDU 15/08/2013 tarihinde göreve başladı.

13 mahalle ve tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen 81 köyün birleşimiyle merkezde kurulan Altieylül İlçesine 2 Eylül 2013 tarihinde Bayram Galle ilk kaymakam olarak atandı.

Merkezdeki Karesi ve Altieylül ilçeleri haricinde Balıkesir’in 18 ilçesi bulunuyor.

Balıkesir İlçeleri

- Ayvalık
- Balya
- Bandırma
- Bigadiç
- Burhaniye
- Dursunbey
- Edremit
- Erdek
- Gömeç
- Gönen
- Havran
- İvrindi
- Kepsut
- Manyas
- Marmara Adası
- Savaştepe
- Sındırgı
- Susurluk

Ayvalık

Antik kaynaklarda 'Nesos, Chalkis, Pordoselene, Khidonia' yerleşim birimleri olarak belirtilen ve Ayvalık civarında lokalize edilen yerlerden Nesos, bugünkü Alibey Adası, KhidoniaAlibey Adası'nın Lale Adası'na bakan kısmı, Korifantis ve Gümüşlük civarında buluntular veren birimler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayvalık merkezini ele aldığımızda Alibey Adası girişindeki Khidonia'da Hellenistik, Roma ve Bizans Dönemlerine ait kültür kalıntıları

gözlenmektedir. 100 km 'den fazla kıyı şeridi olan ilçenin yüzölçümü 265 km², nüfusu ise 64.349 civarı. Kendine özgü kıyı iklimi olup, lodos ve poyraz rüzgarları hakimdir. Yazın ise kavurucu sıcaklarda esen İmbat ve Meltem rüzgarı serinletici etki yapar.

Şekil 4 Meşhur Ayvalık Tostu

İlçe ekonomisi büyük ölçüde turizme ve başta zeytincilik olmak üzere tarıma bağlıdır. Ayvalık'ta zeytin dışında pamuk, çam fıstığı ve üzüm gibi tarım ürünleri de yetiştirilir. Özellikle bölgede, Bağyüzü Köyü'nde yetiştirilen Kozak üzümü tanınmış bir üründür. Son yıllarda turfanda sebzeçilik ve Kozak çam balı üretimi de yapılmaktadır. Arazinin %70'i zeytinlik olan Ayvalık'ta zeytinden sabun ve zeytinyağı üreten kuruluşları bulunmaktadır. Balıkçılık da ilçe ekonomisinde önemli yere sahiptir. İlçemiz İzmir-Bergama üzerinden gelip Truva,-Çanakkale- Edirne ve İstanbul'a uzanan E-24 karayolu üzerinde, Ege'nin Akdeniz sahil şeridinin başladığı yerde kuruludur. Ayvalık, İzmir'e 2, Bursa'ya 4.5, Çanakkale'ye 3 saat gibi kısa sürede varılabilecek belli başlı merkezlerin ortasındadır. İlçemizden Midilli Adası'na feribot ile yaklaşık 2 saatte ulaşmak mümkündür.

Balya

İlçenin kuzeybatısında yer alır. Kurulduğu tarih ile ilçenin adının nereden geldiği kesin olarak bilinmemektedir. Hellenistik ve Roma Dönemine ait iskan kalıntıları bulunmakta, ilçe sınırları içinde Grek ve Pers Uygarlığı'na ait tümülüsler de görülmektedir. İlçenin kuruluşu maden yataklarının

bulunması ile başladığı tahmin edilmektedir. Yine Kadıköy Kalesi diye anılan harabelerin Romalılar zamanında kaldığı anlaşılmaktadır. İlk belediye teşkilatı 1895 yılında kurulmuş olup, 1910 yılında ilçe statüsüne kavuşmuştur. İlçe topraklarında bulunan simli kurşun madeni 1940 tarihine kadar ilçenin temel ekonomik kaynağı olmuştur. İlçe ekonomisi tarıma dayanmaktadır. Başlıca tarım ürünleri buğday, arpa, mısır ve nohuttur. 230 m. rakımlı, 952 km² yüzölçümlü olup, Marmara ile karasal iklim özellikleri görülmektedir. Balıkesir-Çanakkale yolu ilçenin ulaşımını sağlar. Terminalden kalkan servisler bulunmaktadır.

Şekil 5 Balıkesir'in Balya İlçesi

Bandırma

Bandırma'nın yüzölçümü 690 km² olup, denizden yüksekliği 1 metre ile 764 metre arasında değişmektedir. İlçenin kuzeyinde yer alan ve kendi adıyla anılan körfezin uzunluğu 31 km'dir. Bandırma, önemli bir liman kentidir. İstanbul, Bursa ve İzmir illerinin ortasında Güney Marmara'nın en önemli kentlerinden biridir. Bandırma ilçesi, gelişmişlik bakımından Balıkesir ili içinde merkez ilçenin önünde birinci sırada. Türkiye genelinde 858 ilçe arasında 30.sırada yer almaktadır. İl olabilecek ilçeler arasında Bandırma 87 ilçe içinde beşinci sırada bulunmakta ve il yapılması gereken ilk üç ilçe arasında yer almaktadır. Coğrafi konumu itibarıyla Bandırma Ekonomik faaliyetlerin gelişimi açısından uygun koşullara sahiptir. Bandırma Limanının önemli bir deniz ulaşım merkezi olmasının temel nedenlerinden biri, Kapıdağ Yarımadası'nın fırtınaları engellemesidir. Ayrıca arazi yapısının ulaşımı kolaylaştırıcı nitelikte olması bandırma açısından bir avantaj olarak değerlendirilebilir.

Şekil 6 Balıkesir'in Bandırma İlçesi

İlçenin en yüksek dağı, doğusunda yer alan 764 metre yüksekliğindeki Karadağ'dır. İlçenin kuzeyinde yer alan Kapıdağ ise Bandırma ve Erdek Körfezi ile çevrelenmiş bir yarımada. Eskiden kıyıya oldukça yakın bir ada durumunda olan Kapıdağ, sonradan kara ile birleşerek, bir yarımada şeklini almıştır. Bandırma Körfezinin 15 km. güneyinde bulunan Kuş Gölü'nün yüzölçümü 164 km²'dir. Ortalama derinliği 2-3 metre olan Kuş Gölü'nün en derin yeri yaklaşık 4 metredir. Bandırma, sahip olduğu kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşım olanakları ile, ulaşımı oldukça kolay bir yerleşim birimidir. Karayolu ile; Balıkesir üzerinden Ege'ye ve güneye, Bursa üzerinden tüm Anadolu'ya ve İstanbul'a, Çanakkale üzerinden de Trakya'ya, kısaca yurdumuzun her yanına rahat ulaşım olanağı olan bir kenttir. Denizyolu ulaşımında da Bandırma, son derece rahat bir konumda bulunmaktadır. Gelişmiş ve donanımlı limanı ile Marmara Bölgesinin giriş kapısı özelliğini taşımaktadır.

1998 yılında başlatılan İstanbul-Bandırma arasındaki hızlı feribot (araç + yolcu) ve deniz otobüsü (yolcu) seferleri, Bandırma – İstanbul ulaşımına büyük kolaylık getirmiştir. Yaz aylarında karşılıklı altı seferin üzerine çıkan yoğun taşıma programı ile, iki saat gibi kısa bir zamanda, üstelik rahat bir yolculukla İstanbul'a ulaşmak mümkündür. Demiryolunu tercih edenler için ise; her gün yapılan Bandırma – Balıkesir – İzmir arasındaki düzenli tren seferleri, farklı bir ulaşım alternatifi sunmaktadır. Deniz yolu ulaşımı ile Marmara'yı Ege'ye ve Akdeniz'e bağlayan İstanbul Deniz Otobüsleri A.Ş. Bağlı deniz otobüsleri periyodik olarak seferler yapmaktadır. Bandırma İstanbul arası 62 deniz mili olup yaz sezonunda sefer sayıları değişmektedir. Demir yolu ulaşımı olarak ilçemizden Balıkesir, Akhisar, Manisa, İzmir'e gitmek üzere karşılıklı olarak Tren seferleri yapılmaktadır.

Bigadiç

İlçemiz, tarihi olarak MİSYA Bölgesi önemli askeri geçit noktalarından birini teşkil etmektedir. Tarihi kaynaklara göre beş bin yıllık bir geçmişe sahip ilçemiz; Frigyalılar, Lidyalılar, Persler, Romalılar, Selçuklular, Karesi Beyleri ve Osmanlı devrini yaşamış ve bir çok değişikliklere uğramıştır. Bilhassa Karesi Beyliği ve Osmanlılar zamanında imar görmüş olup, önemli tarihi eserler meydana getirmiştir. Bigadiç tarihi gelişimi içerisinde "DİDİ MOTİ HE", "AKHYROUS", "BİGADİA" "BİGADOS", "BUGADIÇ", "BİGADIÇ" isimlerini almıştır. İlçemiz Marmara ile Ege Bölgesi geçiş iklimi şartlarının etkisi altındadır. Genellikle yazları sıcak ve kurak, sonbahar mevsimi uzun ve ılık, kış ayları zaman zaman kar yağışlı, bazen kurak, ilkbahar kısa ve yağışlı geçmektedir. Bigadiç, Marmara Bölgesi, Güneydoğu Marmara alt

bölgesi içinde Balıkesir İli'ne bağlıdır. Şehir eski Balıkesir-İzmir yolu üzerinde Balıkesir'e 38 km. mesafeye kurulmuştur.

Şekil 7 Balıkesir'in Bigadiç İlçesi

Denizden yüksekliği 180 m. yüzölçümü 1007 km²'dir. Bigadiç İlçesi orman yönünden zengindir. İğne yapraklılar en büyük paya sahiptir. Toplam arazisinin % 47'si ormanlık sahadır. İlçe çevresinde orman varlığı çok olmamakla birlikte Alaçam ve Ulus Dağı çam ormanları

ile kaplıdır. İlçede orman ürünlerine dayalı mobilya, kereste ve doğrama sektörü gelişmiştir. İl ekonomisine katkı sağlamaktadır. Ayrıca boraks madeniyle zengindir. İlçeye diğer komşu ilçelerden kolaylıkla ulaşılabilceği gibi il merkezinden her yarım saatte minibüsle de gidilebilir. İlçemize 18 km uzaklıktaki Hisarköy'de jeotermal enerji bulunmaktadır. Bu enerji de birçok hastalığa iyi gelmekte ayrıca ilçedeki konutlarda ısınma aracı olarak da kullanılmaktadır. Hisarköy'de ve ilçede birer otel ve Cevizli mevkiinde ise bir turistik tesis(Devremülk:Hera Termal) bulunmaktadır.

Burhaniye

Şehrin tarihçesi, bilinebilen ilk yerleşim yeri olan ve bugünkü İskele Mevkii yakınlarında Lidya Kralı KREZÜS' ten çok önceleri kurulan ANAHOR veya PİDASUS adlarıyla anılan büyük bir şehir ile başlar. M.Ö. 1443 yılında, ilk kez MYSİA bölgesi halkı tarafından inşa edilmiş olan kent, Antik Çağda ADRAMYTEİON'a bağlı olarak kalmış ve tarih boyunca da ADRAMYTEİON (latince adıyla ADRAMYTİON) veya ADRAMYTTUM adları ile birlikte anılmıştır. ADRAMYTEİON adı Lidya Kralı

KREZÜS'ün kardeşi ADRAMYS'ten kaynaklanır. ADRAMYS, savaşlarda harap olan kenti yeniden inşa ettirmiş ve kendi adını vermiştir.

İlçe Merkezi, denizden 4 km. içeride olup, denizden 10 m. yüksekliktedir. Akdeniz ve Ege iklimlerinin karakteristik özelliğini gösterir. Kış ayları ılık ve yağışlı, yaz ayları ise sıcak ve kurak geçer. Bölge, kara ve denizin ısınma farkından doğan Meltem ve İmbat rüzgarlarının etkisi altındadır. Ekonomisi tarıma dayalıdır.

Şekil 8Balıkesir'in Burhaniye İlçesi

Başlıca ürünler zeytin, pamuk, sebze çeşitleri,şekerpancarı, buğday ve çeşitli meyvelerdir. Zeytinyağ, sabun, un konserve ve salça fabrikaları başlıca sanayi kuruluşlarıdır. Turizm de en önemli gelir kaynaklarından. Balıkesir – İzmir – Çanakkale yol ayrımı üzerinde bulunan Burhaniye'den bu üç ilimize günün her saatinde otobüs bulunabilmektedir. Ayrıca Bursa, Ankara ve İstanbul gibi büyük illerimize de her gün sabahdan gece yarısına kadar çeşitli saatlerde otobüs vardır. İlçe girişinde kurulan ve üç yıldır hizmet vermekte olan Körfez Havaalanı da ilçeye ulaşımında çok önemli bir olanak sağlamaktadır. THY haftada iki gün karşılıklı olarak İstanbul – Burhaniye seferleri yapmaktadır.

Dursunbey

Dursunbey ilçesi, Ege iklim bölgesi içinde yer almakla birlikte yükseklik ve deniz esintilerine kapalı olması itibarıyla yazlar daha serin, kışlar daha sert geçmektedir. Vejetasyon süresi oldukça kısadır. Balıkesir ilinin doğusunda yer alan ilçemizin rakımı 639 m., yüzölçümü 1952 km² dir. Dursunbey coğrafi yönden Ege Bölgesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Arazi yapısı itibarıyla dağlık ve çok engebeli bir karaktere sahiptir. En yüksek dağı Alaçam 1683 m. yüksekliğindedir. İlçemizin arazisinin büyük bir kısmı orman ile örtülüdür. İlçemizin iklimi kısmen Akdeniz, kısmen Karasal iklim özelliklerini taşır. Kışları soğuk, yazları sıcak geçer, kış ve bahar ayları bol miktarda yağış alır.

Dursunbey, Balıkesir Mutasarrıflığına bağlı "Balat" adi ile anılan bir bucak merkezi iken 1918 yılında ilçe haline getirilmiştir. İlçenin geçim kaynağı orman ve orman ürünleri olup meyve ve sebze üretimi de gelişmiştir. İlçenin en yaygın ulaşımı Balıkesir iliyle sağlanmaktadır. Günde 3 tren ve her saat başı otobüs ile ulaşmak mümkündür .İlçe merkezinin Balıkesir'e uzaklığı 72 km.dir. İlçe aynı zamanda İzmir-Ankara demiryolu üzerinde olduğundan Balıkesir-Manisa ve İzmir güzergahı ile Kütahya-Eskişehir ve Ankara güzergahına günde 3 kez tren seferi bulunmaktadır. Ayrıca İlçe merkezinden Bursa iline de günde 2 kez düzenli toplu taşıma araçları işlemlenmektedir.

Edremit

İlçe, Ege Bölgesi'nin kuzeyinde-Çanakkale-İzmir karayolunun üstünde Edremit Körfezi'nden 8 km. içerisinde kurulmuştur. İzmir'e 200 km. ve Çanakkale'ye 135 km. uzaklıktadır.Ticaret merkezi olup zeytin ve zeytinyağı başta olmak üzere birçok ürün bulunmaktadır. Eski Edremit;Adramut, Adramyttion, Landramytti, Edremittin gibi çeşitli adlarla anılmıştır.Kent Lidya Kralı Krezüs'ün eline geçtiğinde kardeşi Adremis tarafından yeniden yaptırılıp süslenir ve onun adını alır. İlçemizde; Kızılkeçili Çayı,Zeytinli Çayı,Edremit Çayı bulunmaktadır. Deniz seviyesinden 500 m. Ye kadar genel olarak zeytin ağaçları sonra kızılçam ve sarıçam ormanları kaplıdır. Babadağ'ın kuzeydoğu yamaçlarında ve 1000-1500 m yüksekliklerde son derece değerli olan sadece bu bölgeye özgü Kazdağı Göknaırları mevcuttur. İlçede meyve ve sebze yetiştiriciliği gelişmiştir. Ayrıca pancar, mısır, buğday,elma ve pamuk yetiştirilir. Akçay ve Altınoluk 'da balıkçılık önemli yer tutar.

İlçe ekonomisinde Kazdağları Milli Parkı, Altınoluk, Güre, Zeytinli ve Akçay önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Edremit – Merkez ve Akçay otogarından yurdun çeşitli yörelerine otobüs ve minibüs ile ulaşım sağlanmaktadır. Edremit'ten yaklaşık 7 km. uzaklıkta İzmir karayolu kenarında Edremit Kocaseyit Havaalanı bulunmaktadır.

Şekil 9Balıkesir'in Edremit İlçesi

Yaz sezonunda her gün İstanbul Sabiha Gökçen ve Ankara arası, kış sezonunda ise haftanın üç günü (Çarşamba, Cuma, Pazar) İstanbul Sabiha Gökçen Havaalanına uçak seferleri düzenlenmektedir.

Erdek

Erdek, Marmara Bölgesi'nin Marmara Denizi'ne doğru uzanan Kapıdağ Yarımadası'nda Erdek Körfezi'ndedir. Eski adı Arktonnesos olan Kapıdağ Yarımadası ile kuzey ve batı çevresindeki Marmara, Paşalimanı, Türkeli(Avşa), Ekinlik Adaları'ndan oluşmaktadır. Kapıdağ Marmara Denizi'nin güney kıyısı ortasında yaklaşık 300m2 lik üçgen şeklinde yarımadaıdır. Uzun bir kıyıya sahip olan Erdek'in sahilleri genelde kumsal ve doğal plajdır. Ayrıca ormanlarla kaplı olup, bütünüyle av koruma sahasıdır. Kestane ve zeytin ağaçları göze çarpmaktadır. Denizden yüksekliği 0-10 m 'dir. Ekonomisi tarım, balıkçılık ve turizme dayalıdır. Başlıca tarım ürünleri zeytin, kırmızı soğan, ve buğdaydır. Bunun yanı

sıra kiraz, kuru fasulye, salçalık biber, elma, erik, tütün de yetiştirilir.İç turizmim en yoğun olduğu ilçelerimizden biridir. Erdek, Bandırma ve Gönen bağlantılı olarak İstanbul- Ankara,İzmir ve Bursa gibi büyük illerle ulaşım imkanı bulunmaktadır.

Gömeç

İlçemiz arazisinin % 70'i dağlık, %30'u ovalık olmak üzere 223km² olup, doğusunda Madra Dağı bulunmaktadır. İlçemizin yüksek kesimlerinde Kızıl çam yer yer fıstık çamı mevcut olup denize doğru Zeytin ağacı, tarım arazilerinde buğday, pamuk, domates fasulye, bezelye bamya ekimi yapılmaktadır. İlçemiz Çanakkale-İzmir (E-87) kara yolunun kıyısında yer almaktadır. Gömeç, İzmir'e 170 km Balıkesir'e 120 km uzaklıktadır.

Gönen

Kaplıcalar çevresinde yapılan hafriyatlar sırasında ortaya çıkan mozaikler, yazılı taşlar sütun başlıkları, madeni paralar gibi tarihi eserler Gönen'in, yerleşim yeri olarak kullanılmasının Milattan önceye dayandığını göstermektedir. MS. II. yy. ait bulunan kitabelerde şehrin adı 'Sıcak Su Şehri, Thermi', hamamlarda 'Granikaion Hamamları' olarak geçmektedir. Bu kitabelerde, sıcak suyun şehir için önemli olduğu ve şifa dağıtan suyun insanlara sunulması için yardım yapan yönetici ve kişilerin isimleri belirtilmektedir. İlçenin yüzölçümü 1152 kilometrekare olup, arazi genellikle ovalık, batısı ve güneyi dağlıktır. Marmara Denizi'nin etkisinde kaldığından ılıman bir iklim hüküm sürmektedir. Yazlar sıcak, kışlar yağışlı ve ılıktır. Hayvancılık ilçe ekonomisinde önemli yer tutar. Tavukçuluk ve arıcılık yaygındır. Son yıllarda süt sanayi, çeltik fabrikası, plastik poşet, salça konserve kauçuk, terlik fabrikaları ilçe sanayinin gelişmesini sağlamıştır. Ayrıca karpuz ve şeftalisi meşhurdur.

Sıcak Su Kaynakları

İlçe merkezinde ve Ekşidere Köyü'nde bulunan sıcak su kaynakları çok eskiden beri bilinmektedir. İnsanların şifa bulmak için geldikleri Gönen, şehirleşme tarihinde "KAPLICA ŞEHİRİ"ya da "ŞİFA ŞEHİRİ" olarak tanınmaktadır. İlçeye ulaşım karayolu ile sağlanmaktadır. Bandırma 45 km mesafede olduğundan hızlı feribot ile İstanbul'a da ulaşım çok kısa zamanda yapılabilir.

Havran

Havran, Ege Bölgesi'nin Edremit Körfezi'ne doğru uzanan verimli bir ovası üzerine kurulmuş, denizden 33 m. yükseklikte bir yerleşim yeridir. İlçede zeytinlikler geniş alana yayılır. Ayrıca pamuk, baklagil ve tahıl tarımı yapılır. Meyvecilik özellikle narenciye yetiştiriciliği son yıllarda oldukça gelişmiştir. İlçede zeytinyağ fabrikaları da bulunmaktadır. İlçeye Balıkesir Merkez otogarından kalkan otobüslerle ulaşılabilceği gibi diğer komşu ilçelerden de kolaylıkla gidilebilir.

İvrindi

İvrindi; Balıkesir'in güneybatısında ve 37 km. mesafede olup, Balıkesir-Edremit yolu üzerinde 35.km.den sonra 2 km. içeride kalmaktadır. İlçe 751 km² alana sahip olup, denizden yüksekliği 190 metredir. İlçenin bitki örtüsünü %8.9 ile kızılçam, %26.7 ile karaçam, %1.0 ile kestane ve %63.4'dünü meşe-ardıç ve ibreli ağaçları kaplamakla beraber, diğer endemik bitkilerde bulunmaktadır. İlçe ormanlarında keklik, tavşan, bıldırcın üveyik, tilki, domuz gibi av hayvanlarının bulunmasının yanı sıra dağlık yüksek kısımlarda karaca ve ayı da bulunmaktadır. İlçemizin geliri tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Baklagiller, tütün önemli yer tutar. Balıkesir merkezinden kalkan minibüs ve otobüslerle ulaşmak mümkündür.

Kepsut

İlçenin kuzeyinde Susurluk, batısında Balıkesir Merkez İlçesi, güneyinde Bigadiç, doğusunda Dursunbey, kuzey doğusunda Bursa Mustafakemalpaşa vardır. Yüzölçümü 894 km² olup, Balıkesir il merkezine uzaklığı ise 26 km dir. İlçe ekonomisinin temeli tarım ve hayvancılıktır. Şeftali,çilek,elma ve çeşitli meyve üretimi yapılmaktadır. İlçede yazları kurak ve sıcak, kışları ılık ve yağmurlu geçer. Kışlar ova bölgesinde yağmur, dağlık bölgelerinde ise yağmur ve kar şeklinde görülür. 'Şeftali Diyarı' olarak bilinen ve yurdumuzun şeftali üretiminde büyük payı olan ilçemizde diğer meyve ve sebzelere göre daha az işçilik, daha az sermaye ile daha fazla kar ettiği şeftaliye rağbet her geçen yıl artmaktadır. Her

yıl sulanabilir tarım arazilerine 15-20 bin şeftali fidanı dikilmektedir. 15 Haziran – 15 Eylül tarihleri arasında ilçemizde her zaman şeftali bulmak mümkündür.

İlçemiz merkez, Hotaşlar, Tekkeışıklar, Şeremetler, Recepköy, Keçidere. Bağtepe, Akçaköy, Beyköy ve Karaçaltı Köylerinde olmak üzere 11 çeşidi Tüysüz Nektarin, 25 çeşit şeftali yetiştirilmektedir. İlçemizde yetiştirilen şeftalinin tadı, aroma, renk ve kalite açısından diğer bölgelerde yetişen şeftaliye göre daha farklılık göstermekte bu da toprak yapısından, tabii gübre kullanımından ve iklimden kaynaklanmaktadır. Ayrıca geleneksel hale gelen Şeftali Festivali Temmuz ayının son haftasında 13 yıldır kutlanmaktadır. Bunun yanı sıra ilçemizde çilek, vişne, erik kısaca her türlü sebze ve meyve üretilmektedir. İlçemize Balıkesir'e karayolu ile ulaşım sağlanmakta, ilden diğer illere karayolu ve demir yolu ulaşımı bulunmaktadır.

Manyas

Yüzölçümü 586 km² 'dir. Kuzey kesimi ovalık olup, toplam yüzölçümünün %30'unu teşkil etmektedir. %70'ini kaplayan güney kısmı ise dağlık ve engebeli araziye sahiptir. 19.000 hektar ormanlık saha bulunmaktadır. İlçe Manyas Gölü'ne 10 km mesafede gölün güneyinde bulunmaktadır. İlçenin rakımı 55 m'dir. İlçe ekonomisi ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılığa dayanır. Sulu araziden yılda iki kez ürün alabilmek mümkündür. Yetiştirilen ürünler arasında buğday, ayçiçeği, şekerpancarı, domates, mısır, lahana, pirinç başta gelmektedir. Küçükbaş hayvancılıkta merinos, kıvırcık türü koyun ve kıl keçisi beslenmektedir. Manyas ekonomisinde süt ve süt ürünlerinin önemli bir yeri vardır. Komşu ilçelerden ve ilimiz otogarından her saat kalkan otobüslerle ulaşım sağlanmaktadır.

Marmara Adası

Saraylar, başka bir deyişle mermerler kenti... İ.S.2-3. yüzyıllarına inen en erken buluntular, mermer ocaklarının tarihini Roma devrine kadar götürüyor. Yani 1800 yıldır mermer çıkarılıyor. Buradan çıkartılan mermerler dünyaca ünlüdür. Saraylar' da bir açık hava müzesi bulunmaktadır. Marmara İlçesi, sofralık zeytin üretiminde büyük gelişim sağlamıştır. Balıkçılık ise temel geçim kaynağıdır. İlçemizin ada olması nedeniyle sadece deniz ulaşımı mevcuttur. Marmara Adası'ndan Tekirdağ İstanbul ve Erdek'e gemi ve motorlarla ulaşım sağlanmaktadır. Her gün Marmara'dan Erdek'e gemi seferleri düzenlenmektedir.

Şekil 10 Balıkesir Marmara Adası

Savaştepe

Savaştepe, Marmara ve Ege Bölgesi'nin iklimi etkisindedir. İlçede yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve yağışlı geçer. Ortalama 700-800 mm. yağış almaktadır. İlçede kar yağışlı gün sayısı merkezde 5 ile 7, dağlık kesiminde 10 günün üzerine çıkmamaktadır. Bitki örtüsü olarak fakirdir. Genel bitki örtüsü makidir. İlçenin verimli ormanları doğusu ve güneyinde yer almaktadır. İlçede çok çeşitli bitki türleri bulunmakla beraber çam ve meşe ağaçları çoğunluktadır. İlçe ekonomisi tarıma dayalıdır. Başlıca ürünler buğday, arpa ve baklagillerdir. İlçenin peynirleri 'Mihaliç Kelle Peyniri' olarak bilinmektedir. Türkiye çapında ün kazanan bu ürünü daha geniş kitlelere tanıtmak amacıyla festivaller düzenlenmektedir. İlçenin Çaltılı Köyünde bulunan ılıca görülmeye değerdir. Savaştepe ilçesi ulaşım olarak birçok yolunun asfalt olması ile köylerde ilçe merkeziyle il merkezi arasındaki ulaşımı çözmüştür. Balıkesir – Soma yolu ilçe merkezinden geçtiğinden, ilçe halkının genel olarak ulaşım sorunu yoktur. İlçe sınırları içinden İzmir- Ankara –Bandırma demiryolu hattı geçmektedir.

Sındırgı

Sındırgı, 1433 km² yüzölçümüne sahip olup, denizden yüksekliği 250 m'dir. Balıkesir'in güneydoğusunda yer almaktadır. Eski Balıkesir-İzmir yolu üzerinde, Balıkesir'e 63 km uzaklıktadır. Başlıca dağları Ulus, Sidan ve Dikmen dağlarıdır. İlçenin başlıca akarsuları; Simavçayı, Ilıcalı ve Cüneyt çaylarıdır. İlçemizde göl bulunmayıp, bir tane baraj bulunmaktadır. Akdeniz iklimine sahip ilçede, kışlar yağışlı ve ılık yazlar kurak ve sıcak geçmektedir. İlçe arazisinin % 51'i ormanlık, %24'ü tarıma elverişli alan, %22'lik kısım dağlık ve kıraç arazi, %3'lük kısmı ise çayır, mera ve sulu tarım arazisinden oluşmaktadır. Ormanlık alan 71.550 hektardır. İlçede tütün başta olmak üzere, susam, buğday, kavun, karpuz ve çeşitli hayvan mahsulleri üretimi önem kazanmaktadır. Dokumacılık revaçtadır. Yağcıbedir halıları dünyaca ünlüdür. Ayrıca kaolen madeni zengindir. İlçede bulunan ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca Termal Turizm Merkezi ilan edilen Hisaralan Kaplıcaları ile Emendere köyünde bulunan ılıca yerli ve yabancı turistlere ifa dağıtmaktadır. Sındırgı Obam Termal Resort&Spa: 02665411010-5411030 ilçeye ulaşım karayolu ile yapılmaktadır. Balıkesir il merkezine 63 km, İzmir'e 145 km uzaklıktadır. Balıkesir otogarından her saat kalkan otobüsler bulunmaktadır.

Susurluk

Susurluk 1892' de Bucak, 1926' da İlçe olmuştur. 5 Eylül 1922 Susurluk 'un düşman işgalinden kurtuluş günüdür. Her yıl 5 Eylül de "Kurtuluş Bayramı" törenlerle kutlanmaktadır. Şeker Fabrikası

ilçenin önemli sanayii kuruluşlarından biridir. Özel sektöre ait ayçiçek yağı, peynir fabrikası, dondurulmuş gıda fabrikası, salça konserve fabrikaları da bulunmaktadır. Ayrıca ağaç masa, sandalye işleriyle, mobilya imalathaneleri ilçeyi ön plana çıkarmaktadır.

Ulaşım imkanları bakımından ilçe merkezi çok elverişli bir konumda olup, İstanbul, İzmir, Balıkesir ve Bandırma karayolu üzerindedir. Balıkesir'e uzaklığı 44 km., Bursa iline uzaklığı 108 km.dir. İzmir-Bandırma demiryolu ilçeden geçmekte

olup, en yakın sivil hava alanı ise 108 Km. uzaklıktaki Bursa hava alanıdır.

Şekil 11 Balıkesir Susurluk İlçesi

(<http://www.balikesir.com.tr/tr/kent-profili/idari-yapi>)

2.3EĞİTİM VE SAĞLIK**2.3.1 İlk ve Orta Öğretim**

İlimizde 896 eğitim kurumunda 259.415 öğrenci ve 12.592 öğretmen bulunmaktadır. İlimiz okul öncesi okullaşmada Türkiye ortalamasının üstündedir. İlköğretimde okullaşma oranı %100'dür. Ortaöğretime geçişte düşüş gözlenmektedir. İlimiz %10 üniversite mezunu oranıyla Türkiye ortalaması olan %12'den düşüktür.

2.3.2 Üniversite

Balıkesir Üniversitesi 1992'de kurulmuştur. Öğretim elemanı başına ülkemizde 31,5 öğrenci düşerken, ilimiz için bu rakam 36'dır. Akademisyen başına Türkiye genelinde 699 kişi düşmekte iken ilimizde bu rakam 1359'dur.

2.3.3 Sağlık

Balıkesir’de 11.10.2010’da aile hekimliğine geçilmiştir. İlimizde 322 aile hekimi görev yapmaktadır. İlimizde on bin kişiye düşen yatak sayısı 26 olup Türkiye ortalaması olan 25’in üzerindedir. Bebek ölüm oranı %7,1’le Türkiye ortalaması olan %10,4’den düşüktür. Aşılama oranı 2002 yılında %80’den 2010 yılında %98’e çıkarılmıştır. Anne ölüm oranı yüz binde 7,7 ile Türkiye ortalamasının (16,4) altındadır.

(http://www.balikesir.com.tr/documents/file/kp_Document/10_Ba%C5%9F%C4%B1kta_Balikesir-2ccaa3e5-83b9-4902-bf86-b5a594062686.pdf)

2.4 Ulaşım

Balıkesir’de 637 km devlet yolu ve 607 km il yolu olmak üzere toplam 1244 km karayolu ağı bulunmaktadır. İlimizde birisi Ege, yedisi Marmara Denizinde toplam 8 iskele ve liman tesisi bulunmaktadır. En aktif limanlar TCDD Bandırma Limanı, BAGFAŞ Limanı ve Saraylar Belediye İskelesidir. Bandırma ile İstanbul-Yenikapı arasında İstanbul Deniz Otobüsleri (İDO) tarafından seferler düzenlenmektedir. 2011 verilerine göre deniz otobüslerini toplam 967.115 kişi kullanmıştır. Balıkesir ilimizde iki adet havaalanı bulunmaktadır. 1997’de açılan Balıkesir Körfez Havaalanı yıllık 120.000 yolcu kapasitelidir. Yaz aylarında faaldir. Yurtiçi uçuş yapılmaktadır. 1998’de sivil hava trafiğine açılan Balıkesir Merkez Havaalanı ise yıllık 100.000 yolcu kapasitelidir. İlimiz, Ankara’yı İzmir’e bağlayan demiryolu üzerindedir. Gökköy Lojistik Köyü inşaatının 2013 sonunda bitirilmesi hedeflenmektedir. Balıkesir ilindeki demiryolu uzunluğu, 276 km ile Türkiye demiryolu hattının yüzde 3,2’sine tekabül etmektedir.

Otoyol Projeleri Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Balıkesir için en önemli yatırımlarından biridir. Planlama aşamasında olan Edirne-İzmir Otoyolu ise Edirne-Tekirdağ-LapsekiÇan- Yenice-Savaştepe üzerinden Gebze- Orhangazi – İzmir Otoyoluna bağlanacaktır.

(http://www.balikesir.com.tr/documents/file/kp_Document/10_Ba%C5%9F%C4%B1kta_Balikesir-2ccaa3e5-83b9-4902-bf86-b5a594062686.pdf)

2.5 Tarım

İlimiz tarımsal üretimde ülkemizin lider illerindendir. Canlı hayvan değeri ve hayvansal üretim değerinde tüm iller arasında Balıkesir birinci sıradadır. Balıkesir süt üretiminde 1., beyaz et üretiminde 2., yumurta ve kırmızı et üretiminde 3. ve zeytin üretiminde 5. sıradadır. İlimizde 9 milyonu Körfez bölgesinde olmak üzere 11 milyon zeytin ağacı vardır. Ülkemizin çeltik, silajlık mısır, çavdar, bamya, sarımsak, bakla, kavun, domates üretiminin önemli bir kısmı ilimizde gerçekleştirilmektedir. İlimiz silajlık mısır, bamya üretiminde Türkiye’de 2., çeltik, bakla ve kavunda 3., çavdar ve domateste ise 4. sıradadır.

(http://www.balikesir.com.tr/documents/file/kp_Document/10_Ba%C5%9F%C4%B1kta_Balikesir-2ccaa3e5-83b9-4902-bf86-b5a594062686.pdf)

2.6 Sanayi

Balıkesir sanayisi özellikle tarım ve hayvancılık ürünleri ile doğal kaynakların işlenmesine yönelik olarak gelişmiştir. Yem, gübre, beyaz et, zeytinyağı ve süt işlenmesi tarımsal sanayide öne çıkmaktadır ve gıda sanayinde faaliyet gösteren firmalar tüm firma sayısının 1/3’üne eşittir. Gıda sanayisinde önemli bir sektör süt işlenmesidir. En büyüğü 700 ton/gün kapasiteli irili ufaklı birçok süt fabrikası ve mandıra; pastörize ve uzun ömürlü süt, peynir, yoğurt ve ayran üretmektedir. Ayrıca gıda sektöründe beyaz et ve yumurta gıda sektöründe öne çıkan sanayilerdir. Canlı hayvanlar değeri Hayvansal üretim değeri Bitkisel üretim değeri % 4,4 % 8,7 % 2,4 2008 2009 2010 7.9% 9.1% 8.0% 11.0% 14.0% 11.9% Balıkesir Türkiye Sayfa 8 / 9 Balıkesir’ de zeytin ve zeytinyağı üretimi yaygındır. Ayvalık – Burhaniye – Edremit – Havran ilçelerimizde asırlardan beri devam eden zeytinyağı sanayisi kökleşmiş ve kalite

bakımından dünyada aranır duruma gelmiştir. Balıkesir ayrıca demir-çelik ve elektromekanik sanayisi oldukça gelişmiştir. Elektromekanik sanayisinde Türkiye'nin en büyük firmalarından biri Balıkesir'de bulunmaktadır. Ayrıca jeneratör sanayisinde faaliyet gösteren, pazar ve ürün çeşitliliğine sahip, toplam üretiminin yüzde 40'ını ihraç eden bir kuruluşa sahiptir. Doğal kaynakların işlenmesine yönelik ise bor, kaolin, çimento kili ve orman ürünleri işlenmesi göze çarpmaktadır.

(http://www.balikesir.com.tr/documents/file/kp_Document/10_Ba%C5%9Fl%C4%B1kta_Balikesir-2ccaa3e5-83b9-4902-bf86-b5a594062686.pdf)

2.7 Madencilik ve Enerji

İlimiz zengin ve çeşitli maden rezervlerine sahiptir. Dünyada ticareti yapılan 90 çeşit mineralden 37'si Balıkesir'de bulunmaktadır. İlimiz, Türkiye ortalamasının 3,5 katı maden ruhsatıyla ülkemizde ilk sırada olup, Dünya bor rezervlerinin 1/3'ü Bigadiç ilçemizde, ülkemiz mermer rezervlerinin 1/4'ü ilimizde bulunmaktadır. Sındırgı ilçemiz ülkemizin en zengin kaolen yataklarına sahip olmakla birlikte, Ayvalık, Havran ve Kepsut'ta altın sahaları, Dursunbey, Balya ve Gönen'de de kömür sahaları mevcuttur. Balıkesir'de RES kurulu gücü Türkiye toplamının %23,37'sidir. Balıkesir işletmede olan RES kurulu gücü 2011 yılı sonu itibari ile 422 MW olup Türkiye'de işletmede olan rüzgar santrallerinin %23'ünü oluşturmaktadır. Çaygören ve Gönen'de toplam kurulu gücü 15,2 MW olan iki adet HES vardır. Ayrıca 930,8 MW gücünde Bandırma Şirinçavuş köyünde doğalgaz çevrim santrali bulunmaktadır. İlimiz jeotermal enerjide ülkemizde önde gelmekte olup, jeotermal enerjinin ısıtma amaçlı kullanıldığı ilk yer Gönen ilçemizdir. Edremit ve Bigadiç ilçelerimiz de jeotermal enerji aynı amaçla kullanılmaktadır.

(http://www.balikesir.com.tr/documents/file/kp_Document/10_Ba%C5%9Fl%C4%B1kta_Balikesir-2ccaa3e5-83b9-4902-bf86-b5a594062686.pdf)

2.8 Turizm

Ege ve Marmara Denizlerinin kıyısında, Türkiye'nin en fazla adasına sahip il olan Balıkesir, doğal, tarihi ve kültürel varlıklar bakımından büyük çeşitliliğe sahip bir turizm merkezidir.

- İl turizmi Marmara ve Ege Denizlerindeki adaları ve kıyı bandındaki turizm beldeleriyle özellikle yaz mevsiminde oldukça hareketlidir. Edremit, Ayvalık, Erdek, Gömeç, Burhaniye, Güre ve Akçay ilimizin en önemli kıyı turizmi destinasyonlarıdır.
- Deniz turizmi dışında ilimizin sahip olduğu alternatif turizm imkânları termal turizm, doğa turizmi ve dalış turizmidir. Sınırlarımız içerisinde yer alan Kaz Dağları ve Manyas Kuş Cenneti de önemli turizm potansiyeline sahip milli parklardır.

(http://www.balikesir.com.tr/documents/file/kp_Document/10_Ba%C5%9Fl%C4%B1kta_Balikesir-2ccaa3e5-83b9-4902-bf86-b5a594062686.pdf)

2.9 TR22BÖLGESİ BALIKESİR İLİ İÇİN GÜNEY MARMARA KALKINMA AJANSI BÖLGESEL ANALİZİ

2.9.1 Bölge'nin Demografik Yapısı

Ülke genelinde 0-14 yaş grubundaki nüfusun oranı azalırken, 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun oranı artmıştır. Ülke ile benzer şekilde TR22 Bölgesi de yaşanmaktadır.

Türkiye ve TR22 Bölgesi cinsiyete ve yaşa göre nüfus piramitleri incelendiğinde Türkiye'de 30-34 yaş aralığından sonra nüfusun düzenli olarak azaldığı göze çarparken, Bölge için benzer eğilimin olmadığı görülmektedir. Ülke genelinde nüfusun en yoğun olduğu yaş aralığı 0-30 yaş iken, Bölgede 30-55'tir. 20-24 yaş grubunda erkek nüfusunun belirgin şekilde fazla olduğu görülmektedir. 45 yaş ve üzeri tüm nüfus aralıklarında ise kadın nüfusu erkek nüfusuna göre fazladır. Ülkemizde 2012 yılında 30,1 olan

ortanca yaş, 2013 yılında bir önceki yıla göre artış göstererek 30,4 olmuştur. Ortanca yaş erkeklerde 29,8 iken, kadınlarda 31 olarak gerçekleşmiştir. 37,7 ortanca yaş ile TR22 Güney Marmara Bölgesi illeri Çanakkale ve Balıkesir, 81 il içinde ilk üçte yer almaktadır. Her iki ilde de kadınların ortanca yaşı erkeklerden daha yüksektir. Balıkesir ilçelerinde ortanca yaşlar incelendiğinde; 2012 yılında da olduğu gibi en genç ilçe Merkez, en yaşlı ilçe Balya'dır.

Yaş bağımlılık oranları açısından Türkiye geneli ile benzerlik gösteren TR22 Bölgesi'nde bağımlı nüfusun çoğunu genç nüfus oluşturmaktadır. Bölgenin yaşlı bağımlılık oranı Türkiye'den fazla iken, genç nüfusun bağımlılık oranı ise düşüktür. Başka bir ifadeyle Bölgenin 0-14 yaş grubundaki nüfusu Türkiye ortalamasının altında iken yaşlı nüfus üzerindedir.

2013 yılı toplam doğurganlık hızı değerlerine göre Türkiye genelinde anne başına 2,07 çocuk düşerken TR22 Bölgesi'nde 1,58 çocuk düşmektedir. 2013 yılında Türkiye genelinde bebek ölüm hızı ortalaması 10,8 olarak gerçekleşmiştir. Balıkesir ilinde bu oran 8,14 olarak, ortalamanın altında gerçekleşmiştir.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.2 Göç

Bölgenin aldığı ve verdiği göç 2008 - 2013 döneminde artış göstermiştir. Bölgenin aldığı ve verdiği göç 2009 - 2011 döneminde birbirine yakın iken 2011 - 2013 döneminde aradaki fark açılmış ve net göç 5.550 kişi olarak gerçekleşmiştir. Bölgenin 5 yıllık dönemde en çok göç aldığı ve verdiği Bölgeler TR10 İstanbul; TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik, TR31 İzmir ve TR33 Manisa, Afyon, Uşak, Kütahya Bölgeleridir.

TR22 Bölgesi'nin İstanbul, İzmir ve Bursa illerine çok yakın olması, Bölgedeki nüfus dolaşımında en önemli etkenlerden biridir. Özellikle hizmetler sektörü ve sanayi alanında TR22 Bölgesi'nden daha geniş imkânlara sahip olan bu yerleşimlerdeki üniversite ve iş imkânları, başta 20 – 24 yaş grubu olmak üzere TR22 Bölgesi nüfusunun bu merkezlere yönelmesine sebep olmaktadır. Bölgede eğitim imkânlarının yanı sıra sanayi ve hizmetler sektörünün geliştirilmesi ile göç miktarının alınan göç lehine değiştirilmesi beklenmektedir.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.3 Sağlık

TR22 Bölgesi'nde otuz tanesi Balıkesir'de olmak üzere kırk beş hastane bulunmaktadır. Balıkesir'de yirmi üç devlet, bir üniversite hastanesi ile altı özel hastane vardır. Balıkesir'in tüm ilçelerinde hastane bulunmaktadır. İlde bulunan altı özel hastane Merkez, Edremit ve Bandırma gibi büyük ilçelerde yer almaktadır. Balıkesir'deki hastanelerin üç tanesi Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi'dir. TÜİK'in 2012 yılı verilerine göre Balıkesir'de 3038 olmak üzere Bölgede toplam 4.364 hastane yatağı bulunmaktadır. Türkiye'de yüz bin kişi başına ortalama 265 hastane yatağı düşerken Bölgede bu sayı 264'tür. Balıkesir'de yüz bin kişi başına 262 hastane yatağı düşmektedir. Bu rakam TR21 Düzey 2 Bölgesi'nde (Tekirdağ, Kırklareli, Edirne) 284, TR41 Düzey 2 Bölgesi'nde (Bursa, Eskişehir, Bilecik) 282, TR31 Düzey 2 Bölgesi'nde (İzmir) 285'tir. Bölge yatak sayısı bakımından ülke ortalamasına yakın olmakla birlikte bu konuda yakın çevresinin altında kalmaktadır. Bölgede özellikle ileri düzeyli uzmanlık gerektiren polikliniklerin eksikliği çekilmektedir. Sağlık Bakanlığı'nın Hastane Randevu Merkezi kayıtlarında tanımlı yetmiş klinik hizmetinden alerjik hastalıklar, yeni doğan, nükleer tıp, romatoloji, çocuk cerrahisi gibi yaygın ihtiyaç duyulanlar dahil olmak üzere kırk beş tanesi Bölgede sunulamamaktadır. Bu sebeple, Bölge halkı teşhis, tedavi ve ameliyat gibi müdahaleler için sıklıkla İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa gibi şehirlerdeki hastanelerden sağlık hizmeti almak zorunda kalmaktadır.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.4 Eğitim

Bölgenin, bugün ve gelecekte beklenen sosyo-ekonomik gelişmişliğini belirleyen faktörlerin başında eğitim yer almaktadır. TR22 Bölgesi eğitim göstergeleri bakımından ülkemizde üst sıralarda yer alan bölgelerdendir. Ancak ülkemiz PISA, TIMMS gibi uluslararası sınavlarda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin altında yer almaktadır. Bölgede sınıf mevcutları ülke ortalamasının altında olsa da ikili öğretimden tam gün eğitime geçiş sağlanamamıştır. Az gelişmiş ilçelerde ve uzak köylerde öğretmen sirkülasyonunun yüksekliğinden kaynaklanan öğretmen açığı söz konusudur. Bölgede Ar-Ge ve yenilikçilik düzeyleri yetersizdir. PISA, TIMMS gibi uluslararası sınavlarda başarısını en hızlı ve en fazla artıran ülkeler sıra dışı kalkınma performansı gösteren Uzak Doğu ülkeleridir. 2009 PISA sıralamasında Çin'in Şangay Bölgesi birinci, Güney Kore ikinci, Hong Kong dördüncü, Singapur beşinci olmuştur. Dolayısıyla, eğitim ve kalkınma birbirlerini önemli ölçüde ve olumlu yönde etkileyen faktörlerdir. Bu sebeple, kalkınma hedeflerine ulaşılabilmesi için eğitim düzeyinin tespitine ilişkin uluslararası sıralamalarda ülkemiz ve bölgemizin üst sıralarda yer almasını sağlayacak faaliyetlerin bu plan döneminde ve sonrasında uygulanması son derece önemlidir. 2013 Yükseköğretime Geçiş Sınavı'nda Balıkesir en başarılı iller sıralamasında 15. Sırada yer almıştır. Bölgedeki eğitim kalitesinin ve dolayısıyla başarısının artırılması için eğitimde personel kalitesinin ve fiziki altyapının iyileştirilmesi gerekmektedir.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.4.1Okul Öncesi Eğitim

TR22 Bölgesi'nde 2012-2013 eğitim öğretim yılında okul öncesi eğitimde faaliyet gösteren 620 okul, 1.213 şube bulunmaktadır. Bölgede okul başına 32 öğrenci düşmektedir. Bu sayı Balıkesir'de 30'dır. TÜİK'in 31.12.2012 tarihli ADNKS sonuçlarına göre Bölgede 0-9 yaş grubunda toplam 183.369 kişi yaşamaktadır. Nüfusun yıllara göre normal dağılım sergilediği varsayıldığında 4-6 yaş grubunda 60.511 kişi olduğu tahmin edilmektedir. Buna göre tam kapasitede okul başına 97,5 derslik başına 50 öğrenci düşecektir. Dolayısıyla, Bölgemizde düşük olan okul öncesi eğitime katılım oranı ile birlikte okul öncesi kurumların ve öğretmenlerinin sayısı artırılmalıdır. Zira gelişmiş ülkelerde yüzde 100'e yaklaşan okul öncesi eğitimi okullaşma oranının ülkemizde yüzde 38,7 gibi düşük bir oranda kalması bu alandaki faaliyetlerin hızla geliştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Bölgenin okullaşma oranları da gelişmiş ülkeler ile karşılaştırıldığında oldukça gerilerde kalmaktadır.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.4.2 İlköğretim

TR22 Bölgesi'nde 2012-2013 eğitim-öğretim yılında ilköğretimde faaliyet gösteren 1.043 okul, 8.280 şube vardır. Bölgede öğretmen başına 16 öğrenci; derslik başına 22 öğrenci düşmektedir. Derslik başına düşen öğrenci sayısı Balıkesir'de 24'tür. Türkiye'de öğretmen başına 20 öğrenci ve derslik başına 31 öğrenci düştüğü göz önüne alındığında TR22 Bölgesi'nin Türkiye ortalamasına göre iyi durumda olduğu görülmektedir. İlköğretimde okullaşma oranı Bölgede ülkeye paralel şekilde yüzde 100'lere yakındır. Bununla birlikte özellikle merkezlerde sınıf mevcutlarının azaltılması ve ikili öğretim yapısından tam gün eğitime geçilmesi eğitimde kalitenin artırılması açısından önemlidir.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.4.3 Ortaöğretim

TR22 Bölgesi'nde 2012-2013 eğitim öğretim yılında 189'u Balıkesir'de olmak üzere toplam 299 ortaöğretim kurumu ve bu kurumlara kayıtlı 91.934 öğrenci bulunmaktadır. Bölgede ortaöğretimde öğretmen başına 15 öğrenci düşerken, Türkiye genelinde 20 öğrenci düşmektedir. Ülke genelinde

derslik başına 39 öğrenci, Bölgede 29 öğrenci düşmektedir. Bölge genelinde kentsel ve kırsal yörelerde yer alan ortaöğretim kurumu sayıları arasında oldukça büyük farklar vardır. Kırsal alanlarda ortaöğretim seviyesinde okullaşma oranının artırılması için, bu yörelerdeki ortaöğretim kurumlarının sayısının artırılması ihtiyacı duyulmaktadır.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.4.4 Yükseköğretim

1992 yılında kurulan Balıkesir Üniversitesi; 10 fakülte, 5 enstitü, 6 yüksekokul, 16 meslek yüksekokulu, rektörlüğe bağlı 3 bölüm, 14 araştırma ve uygulama merkezinden oluşmaktadır. 2012-2013 eğitim öğretim yılında üniversitedeki öğrenci sayısı 37.750'dir.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.5 Kültür

Yoğun Balkan göçlerine ev sahipliği yapan Bölgenin kültürel çeşitliliği dikkat çekmektedir. Bölgede Yörük kültürünün izlerine rastlanmaktadır. Bunun yanı sıra, Bölge genelinde yer alan Türkmenler ve Romanlar ile başta Gökçeada ve Bozcaada'da yaşayan Rumlar kültürel dokunun önemli birer parçalarıdır. On beş mevleviasitanesi içinde hem en geniş araziye, hem de en büyük semahaneye sahip olan Gelibolu Mevlevihanesi Çanakkale'de yer almaktadır. Mevlevihaneler, dönemlerinin ilim ve irfan merkezi olmalarının yanında kültür ve sanat merkezi olarak da öne çıkmaktadır. Gelibolu Mevlevihanesi'nde, çeşitli faaliyetler düzenlenmekle birlikte bunlardan en bilineni Şeb-i Aruz törenleridir. Gelibolu, Osmanlı'da donanmaya ev sahipliği yapmış ve yetiştirdiği ilim adamları aracılığı ile Balkanlarda Türk-İslam kültürünün yayılmasında önemli rol oynamıştır. Yakın geçmişte hacı adaylarının yolculuğa çıkmadan önce Gelibolu'yu ziyaret etme geleneği düşünüldüğünde Türklerin Rumeli'deki eyaletlerinden biri olan Gelibolu'nun tarihi ve kültürel açıdan önemi ortaya çıkmaktadır. Ahilik Teşkilatının bir uzantısı olan ve Balıkesir Barana Sohbet Toplantıları olarak UNESCO'nun "Dünya Kültür Mirası Temsili Listesi"ne giren Barana kültürü, Bölgenin kültür zenginliklerinden bir diğeridir. Barana Sohbet Toplantıları, Balıkesir'in Dursunbey ilçesinde düzenlenmeye devam etmektedir.18 Bölgede öne çıkan bir diğer kültürel öge ise el sanatlarıdır. Çanakkale'de toprak işçiliği gelişmiş seviyede olup el yapımı ürünler hediye eşya olarak pazarlanmaktadır. Bunun yanı sıra Çanakkale'nin Ezine, Bayramiç, Biga, Ayvacık ve Yenice19 ilçeleri ile Balıkesir'in Bigadiç, Sındırgı ve Kepsut ilçeleri halı dokumacılığında; Çanakkale'nin Eceabat ilçesi çorap ve kese işçiliği ile makrome ve şalvar dokumacılığında; Balıkesir'in Gönen ilçesi ise iğne oyacılığında tanınmış merkezler arasındadır. Sındırgı ve Bigadiç'in köylerinde dokunan, kök boyayla boyanan ve özgün motifleri ile öne çıkan Yağcıbedir halıları dünyaca ünlüdür. Bölgenin kültürel dokusunun korunması, kültürel varlıklarının etkili tanıtılması, üretilen ürünlerin farklı teknikler aracılığıyla sunulması ve katma değeri yüksek turistik değer haline dönüştürülmesi kırsal alanlarda turizmin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Bölgedeki önemli organizasyonlardan biri olan Çanakkale 18 Mart Şehitleri Anma Günü, etkinlikleri kapsamında Bölgeye çok sayıda yerli ve yabancı turist gelmektedir. Kırkpınar'dan sonra Türkiye'nin önemli yağlı güreş müsabakalarından biri olan ve 1911'de 'cihan şampiyonu' unvanını kazanan Kurtdereli Mehmet Pehlivan'ın adına düzenlenen Kurtdereli Güreşleri de her yıl Balıkesir'de gerçekleştirilmektedir. Bunun yanı sıra Geleneksel Kazdağı Şenlikleri, Bozcaada Bağbozumu Festivali, Lapseki Kiraz Şenliği, Kepsut Şeftali Festivali, Bayramiç Troya Güzellik Yarışması, Uluslararası Kültür ve Zeytin Festivali, Eceabat Domates Festivali, 6 Eylül Balıkesir'in Kurtuluşu Etkinlikleri, Ayvalık Kültür Sanat Günleri, Ayvalık Zeytin Hasat Günleri, Burhaniye Uluslararası Zeytin ve Zeytinyağı Festivali, Altınoluk Antandros Yaşama Saygı Kültür ve Sanat Festivali, Gönen Oya Festivali, Susurluk Rahvan At Yarışları Festivali ve Yağcıbedir Halı Festivali de Bölgede düzenlenen festival ve şenlikler arasındadır.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.6 Spor

TR22 Bölgesi'nde 2013 verilerine göre 231'i Balıkesir, 122'si Çanakkale olmak üzere toplam 353 spor kulübü bulunmaktadır.20 Bu rakam ülkenin yaklaşık yüzde 3'ünü oluşturmaktadır.21 Lisanslı sporcu sayısı; Balıkesir'de 30.235, Çanakkale'de 11.122 olmak üzere toplam 41.357'dir. Türkiye geneli lisanslı sporcu sayısı ise 4.028.811'dir. Türkiye'de lisanslı sporcuların yarısı faal durumda iken bu oran Bölgede yaklaşık yüzde 23'tür. 2009-2010 sezonu TÜİK rakamlarına göre Türkiye'deki 240.245 faal amatör futbolcudan 5.269'u Balıkesir'de, 2.285'i Çanakkale'de yer almaktadır. Bölge genelinde sporun geliştirilmesine yönelik altyapının iyileştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bireylerin spor yapmalarına ve spora özendirilmesine katkı sağlayacak alanların geliştirilmesi önem arz etmektedir.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.7 Gelir Dağılımı ve İstihdam

Türkiye ve Bölgede 2004-2013 yılları itibarı ile sektörel bazda bir değerlendirme yapıldığında; ülke ekonomisinde çalışanların yaklaşık yüzde 49'u hizmet sektöründe istihdam edilirken, TR22 Bölgesi de son yıllarda artışla yüzde 44,4 ile ülke ortalamasına yaklaşmıştır. Sanayi sektöründe TR22 Bölgesi, Türkiye ortalamasının altında bir seyir izlemektedir. Bölgede 2004 yılına kıyasla gelişme olduğu görülse de 2009 yılında gerçekleşen ekonomik krizin de etkisiyle, son yıllarda bu sektörde yaşanan istihdamdaki düşüş fark edilmektedir. Tarım sektöründeki istihdam oranlarına bakıldığında ise TR22 Bölgesi'nde 2004 yılında yüzde 47 olan istihdam oranının 2013 yılına gelindiğinde yüzde 36,3'e kadar düştüğü görülmektedir. Bu düşüşe rağmen Bölgenin tarım sektöründeki istihdam oranı, kırsal nüfusun ağırlıklı olması nedeniyle halen Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. Bunun yanında dikkat çeken bir diğer husus ise Bölgede tarım sektöründeki istihdam oranındaki düşüşe paralel olarak hizmet sektöründe bir artış gerçekleşmesidir. Bölgede istihdam konusunda tarım sektöründen hizmet sektörüne bir kayma söz konusudur. Uzun yıllardan beri Bölgede istihdam konusunda önde gelen tarım sektörü, hizmet sektöründeki gelişmeyle ikinci sıraya gerilemiştir. Bu durum Bölgedeki istihdam profilinin değiştiğini göstermektedir.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.8 Tarım

Tarım, gıda güvenliğini sağlaması, sanayiye ham madde üretmesi, istihdam ve ekonomideki önemli payının yanında katma değer üretmesi nedeniyle stratejik öneme sahip bir sektördür. Tarım sektörü, tarımsal mekanizasyonun gelişmesi, biyoteknolojinin tarımda kullanımının yeni bir çıkış açması, gelecekte insan yaşamında gıda güvenliğinin en önemli kısıtlardan biri olacağı dikkate alındığında önemini koruyacaktır. TR22 Bölgesi, Türkiye'nin tarımsal üretimde öne çıkan bölgelerinden birisidir. Bölge, temel faaliyet alanı tarım olan kırsal nüfusun fazla olduğu ve çalışan nüfusun önemli bir kısmının tarım sektöründe istihdam edildiği bölgelerden biridir. Bölge, 2010 yılında Türkiye'de üretilen hayvansal ürün değerinin yüzde 7,80'ini üretmiş olup canlı hayvan değerinin yüzde 6,32'sine sahiptir (Şekil 30). Bölgenin 2009 yılına kadar artış gösteren hayvansal üretim değeri oranı, 2010 yılında düşüş göstermiştir. Hayvansal üretim değeri 2009'dan 2010 yılına gelindiğinde yüzde 10,6 artış göstererek yaklaşık 2,7 Milyar TL'den 3 Milyar TL'ye çıkmasına rağmen ülke içindeki payı düşüş göstermiştir. Bu durum aynı dönem içinde diğer bölgelerde hayvansal ürün değeri artışının daha yüksek oranda seyretmiş olmasına bağlanabilir. Bölge, yaklaşık 3,7 Milyar TL'lik üretimle, 2010 yılında Türkiye'de üretilen bitkisel ürün değerinin yüzde 4,62'sini üretmiş olup bu oran yıllar itibarıyla artmıştır.

Türkiye'de tarım işletmelerinin ortalama arazi büyüklüğünün küçük ve işletme arazisinin parçalı olması nedeniyle tarımsal işletmelerdeki verimlilik düşük ve buna bağlı olarak da işletmelerin rekabet gücü zayıftır. Avrupa Birliği'nde ortalama işletme büyüklüğü 12,7 ha, İspanya'da 24,0 ha, Fransa'da 53,9 ha27, Amerika Birleşik Devletleri'nde 180,5 ha28 iken Türkiye'de ortalama 6,0 ha'dır.29

Balıkesir’de ortalama işletme büyüklüğü 5,8 ha olup ülke ortalamasının altında kalmakta iken, Çanakkale’de bu oran 7,1 ha olup ülke ortalamasının üzerindedir. Her iki ilde de 5 ha’nın altında arazi büyüklüğüne sahip küçük işletmeler tüm işletmelerin yüzde 50’sinden fazla olup 20 ha’nın üzerinde arazi sahibi büyük işletmelerin sayısı ise yüzde 5’in altında kalmaktadır.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.9 Hayvansal Üretim

TR22 Bölgesi, Türkiye’de, gerek hayvan varlığı ve gerekse hayvansal ürünler değeri bakımından önemli bir yere sahiptir. Türkiye büyükbaş hayvan varlığının yüzde 5,36’sı Bölgede bulunmaktadır (Tablo 12). Bölge büyükbaş hayvan varlığının yüzde 77’si yüksek verimli kültür ırkı, yüzde 18’i melez ve yüzde 5’i yerli ırklardan oluşmaktadır. Balıkesir’de toplam sığır varlığı içinde kültür ırklarının oranı yüzde 75 iken Çanakkale’de bu oran yüzde 84’tür. Balıkesir ve Çanakkale’de, 2006-2013 yılları arasında, kültür ırkı büyükbaş hayvan sayısı sürekli artış göstermiştir.36 Bölgenin neredeyse tamamında süt sığırcılığı yaygınken Balıkesir Merkez, Bigadiç, İvrindi, Gönen, Biga ve Yenice öne çıkan ilçelerdir. Bölge küçükbaş hayvan varlığı Türkiye koyun ve keçi varlığının yüzde 4,25’ini oluşturmaktadır. Bu varlığın, yüzde 74’ü koyun geri kalan yüzde 26’sı keçidir. Küçükbaş hayvan varlığında öne çıkan ilçeler Balıkesir Merkez, İvrindi, Sındırgı, Dursunbey, Ayvacık, Ezine, Gökçeada ve Biga’dır. Bölge hayvancılık işletmelerinde hayvansal üretimle beraber bitkisel üretim de yapılmakta olup, hayvancılığın yoğun yapıldığı Bigadiç’te hayvancılıkla beraber bitkisel üretim yapan işletme oranı yüzde 87’dir.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.10 Sanayi

TR22 Bölgesi, sanayinin geliştiği büyük kentlere olan coğrafi yakınlığı, lojistik bağlantıların güçlendirilmesine yönelik altyapı yatırımlarının öngörülmesi, doğal kaynaklarının zenginliği ve çevresindeki büyük merkezlere alternatif arayan sanayinin Bölgede yerleşmek istemesi sebebiyle gelişmeye açık bir bölgedir. Ülkemizde sanayinin yoğunlaştığı coğrafi bölge Marmara Bölgesi’dir. Ülke genelinde sanayi işletmelerinin yüzde 71’i başta İstanbul olmak üzere 12 ilde yoğunlaşmıştır.41 TR22 Bölgesi, Marmara Bölgesi sınırları içinde yer almasına karşın Marmara’nın sanayi sektöründe sahip olduğu gelişmişlikten yeterince faydalanamamıştır. Marmara Bölgesi’nde sanayi sektörünün GSKD içindeki payı en az olan bölge, TR22 Bölgesi’dir.42 2012 yılı sanayi siciline kayıtlı işletme sayıları incelendiğinde, Balıkesir’in Marmara Bölgesi’ndeki sanayi işletmelerinin yüzde 3’ünü barındırarak İstanbul, Bursa, Kocaeli ve Tekirdağ’ın ardından beşinci sırada geldiği görülmektedir. (<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

2.9.11 Madencilik

Türkiye, zengin yeraltı kaynakları ile madencilik sektöründe önemli bir potansiyele sahip olup dünyada ticareti yapılan 90 çeşit mineralden 77’sine ev sahipliği yapmaktadır. Dünyada, toplam maden üretimi bakımından 28., üretilen maden çeşitliliği bakımından ise 10. sıradadır. Bu yönüyle kendi hammadde gereksiniminin önemli bir bölümünü karşılayabilen ülkeler arasında yer almaktadır.

TÜİK rakamlarına göre Türkiye’nin madencilik sektör ihracatı, 2006 yılında 1,1 milyar \$ iken 2012’de 3,2 milyar \$’a yükselmiş olup toplam ihracatın yüzde 2,1’ini oluşturmaktadır. Mermer, doğal taş, bakır, çinko, krom, feldspat ve bor bu sektördeki ihracatın önemli bir kısmını oluşturmaktadır. 69 Maden rezervleri ve çeşitliliği bakımından zengin olan TR22 Bölgesi, maden sektörü açısından ülke ihracatına önemli katkı sağlamaktadır. Bölge, endüstriyel mineraller ve doğal taşlar bakımından öne çıkmaktadır. Bor, mermer, kaolin, bentonit, halloysit, manyezit, kil, perlit, talk, vollastonit, altın, gümüş, bakır, çinko, antimon, manganez, demir, krom, civa, ametist, zeolit ve linyit Bölgenin önemli yeraltı kaynaklarıdır.

(<https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/TR22-Guney-Marmara-Bolgesi-2014-2023-Bolge-Plani.pdf>)

3. MEVCUT DURUM ANALİZİ

3.1 Balıkesir Ticaret Borsası Tarihçesi

Balıkesir'de ilk borsa 1930/1931 yıllarında kurulmuş, ancak bu borsa ömürsüz olmuş ve iki yıl sonra kapanmıştır.

İkinci defa 1958 yılında Borsa kurulmasına teşebbüs edilmiş, 30 Mart 1958 tarihinde ilk Meclis seçimi yapılmış ve Borsa 1 Haziran 1958 yılında faaliyete geçmiştir.

İlk Tesisler; İlk Borsa binası, etrafı borsa üyelerine ait mağazalarla çevrili 20 dönümlük bir alanın ortasında olup, 12x 16 metre ebadında satış salonu ile bürolardan müteşekkildir. Bina inşaatına 1959 yılında başlanmış ve 3 yıl içinde bitirilmiştir. Borsa çevresinde üyelerimize ait 49 adet dükkan vardır.

Yeni Tesislerimiz; Ticaret Borsası Sitesi-Eski Kepsut caddesi 3.km.'deki 83.458 m2 (83 dönüm) alanda 01 Ocak 1993 tarihinde inşaat çalışmalarına başlanmış ve 17 Mayıs 1999 tarihinden itibaren Borsa üyelerimiz yeni işyerlerine taşınmışlardır.

Borsamızda; dünya buğday fiyatları, et, süt, peynir, yağlı tohum piyasalarıyla ilgili gelişmeler ekonomik haberler, zirai ve hayvansal ürünlerin ihaleleri takip edilmekte, ayrıca www.balikesirtb.tobb.org.tr adresli internet sitemizden Borsamız hakkında bilgiler, haberler, haftalık hazırlanan bülten ile dünya ve yurtiçi piyasa haberleri, günlük Borsamızda işlem gören ürün fiyatları Borsamız üyelerine ve ilgilenenlere sunulmaktadır. 17/Mayıs/1999 tarihinde üyelerimize ait 204 adet işyeri ve her türlü ihtiyaca cevap verebilecek şekilde yapımı tamamlanan ve hizmete giren Borsa binamız 500 M2. alana kurulmuştur.

3.2 Borsaların Tarihçesi

Borsa kelimesinin kökeninin o zamanki Hollanda şimdiki Belçika'nın kıyı şehirlerinden olan Burgge'deki (Bruges) Van Der Bursa ismindeki bu tacirin hanının önünde buluşmayı o devirde gelenekleştirmişlerdir.

Bu asil zadenin hanının önünde toplanan tüccarlar, gemiler Limana gelmeden, emtiayı aralarında alıp, satmayı alım satımlarda bazı kurallar uygulamayı adet edinmişlerdi. İşte belirli malların belirli kurallara göre alım satımının yapılması için toplanılan bu yerlere, Van Der Bursa isimli asil zadenin isminden ilham alınarak "BORSA" ismi verilmiştir.

3.3 Borsanın Tanımı

5174 sayılı Odalar, Borsalar ve Birlik (TOBB) kanunun 28. Maddesine göre; “ Ticaret borsaları, bu Kanunda yazılı esaslar çerçevesinde borsaya dahil maddelerin alım satımı ve borsada oluşan fiyatlarının tespit, tescil ve ilanı işleriyle meşgul olmak üzere kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlardır.”

Borsa denildiğinde genellikle hisse senetlerinin işlem gördüğü Menkul kıymet borsaları akla gelmektedir. Ancak ticaret borsaları ile menkul kıymet borsaları arasında farklar bulunmaktadır. İkisini birbirinden ayıran en temel fark; ticaret borsalarında zirai ürünlerin işlem görmesidir.

Ticaret borsaları, hukuki mevzuatla sınırları belirlenmiş mali ve idari özerkliğe sahip kurumlardır. Bir başka ifadeyle; devlete herhangi bir parasal yük getirmeden kendileri kaynak yaratan, kullanan, hatta kamu kuruluşlarına kaynak aktaran kuruluşlardır. Ayrıca, kendi üyeleri arasından seçimle gelmiş kurullar tarafından yönetilmektedir. Bu yönü ile de hürriyetçi demokrasinin vazgeçilmez unsurudur.

Ticaret borsaları aynı zamanda piyasa ekonomisinin önemli bir parçasıdır. Çünkü ticaret borsalarında, tarım ürünlerinin fiyatları, arz-talep koşullarına göre oluşmaktadır.

3.4 Balıkesir Ticaret Borsası'nın Görevleri

Balıkesir Ticaret Borsası'nın görevleri aşağıda maddeler halinde belirtilmektedir;

- Borsaya dahil maddelerin, borsada alım-satımını tanzim ve tescil etmek.
- Borsaya dahil maddelerin, borsada oluşan her günlük fiyatlarını usulü dairesince, tespit ve ilan etmek.
- Alıcı ve satıcının, teslim ve teslim alma ile ödeme bakımından yükümlülüklerini, muamelelerin tasfiye şartlarını, fiyatlar üzerinde etkili şartları ve ihtilaf doğduğunda ihtiyari tahkim usullerini gösteren ve Birliğin onayıyla yürürlüğe girecek genel düzenlemeler yapmak.
- Yurt içi ve yurt dışı Borsa ve piyasaları takip ederek fiyat haberleşmesi yapmak elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol göstermek.
- Borsaya dahil maddelerin tiplerini ve vasıflarını tespit etmek üzere laboratuvar ve teknik bürolar kurmak veya kurulmuşlara iştirak etmek.
- Bölgeleri içindeki borsaya ilişkin örf, adet ve teamülleri tespit etmek, Bakanlığın onayına sunmak ve ilan etmek.
- Borsa faaliyetlerine ait konularda ilgili resmî makamlara teklif, dilek ve başvurularda bulunmak; üyelerinin tamamı veya bir kesiminin menfaati olduğu takdirde bu üyeleri adına veya kendi adına dava açmak.
- Rekabeti bozucu etkileri olabilecek anlaşma, karar ve uyumlu eylem niteliğindeki uygulamaları izlemek ve tespiti halinde ilgili makamlara bildirmek.
- Mevzuatla bakanlıklara veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen işlerin, bu Kanunda belirtilen kuruluş amaçları ve görev alanı çerçevesinde borsalara tevdi halinde bu işleri yürütmek.
- Üyelerinin ihtiyacı olan belgeleri vermek ve bunlara ilişkin gerekli hizmetleri yapmak.
- Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip Birliğe teklifte bulunmak
- Sair mevzuatın verdiği görevlerle, ilgili kanunlar çerçevesinde Birlik ve Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

3.5 Borsaların Faydaları

Çiftçinin ürettiği tarım ürünleri piyasanın mevcut şartları içinde gerçek değerine ulaştığı ölçüde, Devletin tarım sektöründe destekleme politikaları sebebiyle üstleneceği mali yük azalır.

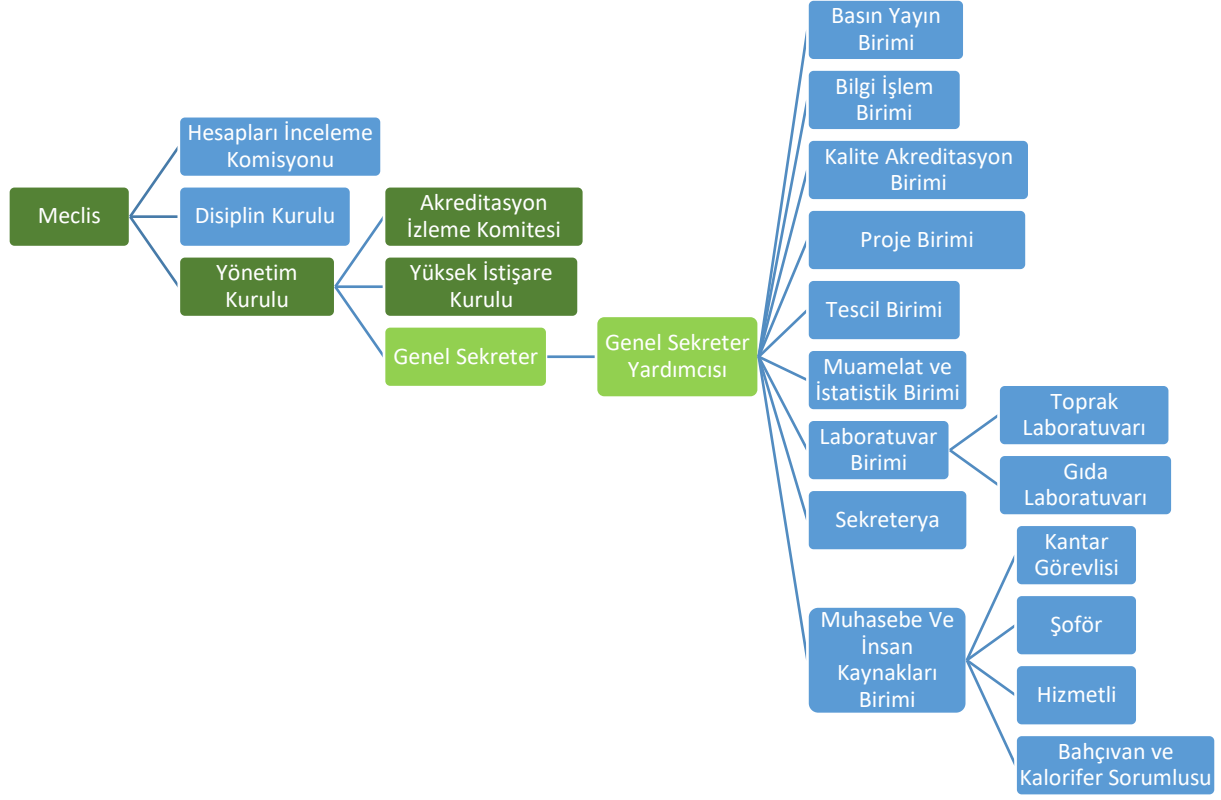
- Tarım ürünleri ve hayvansal ürünlerin alım satımının Borsaya tescili ile kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması sağlanmakta böylece, devletin bu ürünler üzerinde stopaj KDV ve vergi kayıp ve kaçakları önlenmektedir.
- Ticaret borsaları, önceden tahmini mümkün dalgalanmaları da istikrara kavuşturur.
- Ticaret Borsaları Müteahhitlik Piyasasında Çalışan Kişiler İçin Avantaj Sağlar.
- İşadamları riskten kurtulmak için, ticaret borsasında taahhüt ettiği teslim tarihi ve mal miktarı ile uyumlu olarak bu maldan vadeli alım yaparak riskten kurtulmuş olur.
- Ticaret Borsaları İhracatçıya Avantaj sağlar:
- Gıda, tekstil gibi sanayi dallarında çalışan üretici ihracatçılar vadeli alım sözleşmeleri yaparak, ihracat taahhütlerini zamanında, istenilen kalite ve fiyatta yerine getirme imkanı bulabilmektedirler.
- Ticaret Borsaları Tüketici Menfaatlerini Korur.
- Ticaret Borsaları üretimi ve tüketimi son derece yaygın olan tarım ürünlerinin bölge ve zaman bakımından fiyat farklarını kısmen telafi ederek, tüketicinin menfaatlerine uygun adil ve gerçek fiyatların oluşumuna katkıda bulunur.
- Ticaret Borsaları Üreticiye Fayda Sağlar:
- Borsalar üreticilerin, ürünlerini çok miktarda alıcı karşısında arz edebildikleri, böylece o günlük şartlar içinde, güvenle ve gerçek fiyatla satabildikleri bir piyasadır.

- Ticaret Borsalarına sadece borsaya kayıtlı üyeler girebilirler ve borsada işlem yapabilirler. Bu sınırlamanın tek istisnası tarım üreticileridir. Bu sebeple, her borsada satıcıların önemli bir bölümünü tarım üreticileri oluşturur.
- Tahkim yöntemiyle ihtilafların çözümünde zaman kaybı yaşanmaz!
- Üyeler arasında meydana gelen anlaşmazlık ve uyuşmazlıklar Hakem Heyetleri marifetiyle çözülür.

3.6Organizasyon Şeması

Borsamız organları; 5174 sayılı kanunun ve buna bağlı ilgili yönetmelikleri doğrul gözetiminde seçimle belirlenmektedir. Seçilen 14 Meclis üyesi kendi arasında yine yargı gözetiminde Kurul üyelerini ve Başkanı seçmektedir. Meclis üyeleri aralarında meclis üyesi dışında kalan ve seçilme yeterliliğini taşıyan borsa üyeleri arasından 6 kişiden oluşan disiplin kurulu üyelerini seçmektedir. İcra organ Yönetim Kuruludur. Borsanın hukuki temsilcisi Yönetim Kurulu Başkanıdır. Protokolde ise Borsayı Meclis Başkanı temsil etmektedir.

İdari kısım personelden oluşmaktadır. Organizasyon Şemamız aşağıda sunulmuştur.

Şekil 12 Balıkesir Ticaret Borsası Organizasyon Şeması

3.7 Borsa Süreçleri Analizi

Tablo 2. Borsa Süreçleri Analizi

Ana Süreçler	Alt Süreçler	Faaliyetler
YÖNETSEL SÜREÇLER	Yönetime Sistemsel Yaklaşım	Oda/ Borsa Mevzuatı
		Stratejik Beyanlar ve Politikalar
		AİK, İş Planlaması ve Yönetimi
		Politika ve Temsil Faaliyetleri
		Stratejik Plan
TEMEL SÜREÇLER	Operasyonel Hizmetler	Tescil (Alım, Satım ve İhracat)
		Muamelat İşlemleri
		“Belge” Hazırlama -Onaylama
	Taktik Hizmetler	Sosyal Sorumluluk Faaliyetleri
		Politika temsil faaliyetleri
		Lobicilik faaliyetleri
		Üye ilişkileri
		İletişim Ağı
DESTEK SÜREÇLER	Stratejik Destek Faaliyetleri	İş Geliştirme ve Eğitim
		ISO 9001 KYS ve TOBB Oda/Borsa Akreditasyon sistemi
		Haberleşme ve Yayınların Yönetimi, Bilişim Teknolojileri Yönetimi
		Ekonomik ve İş İstatistikleri
		İş Planlaması ve Yönetimi
		Satış Salonları ve Laboratuvarları
	Klasik Destek Hizmetleri	Oda/Borsa Mevzuatı
		Mali İşler
KAYNAKLAR	Altyapı	Bilgi İşlem Teknolojileri, Basın Yayın
	İnsan Kaynakları	İnsan Kaynakları Yönetimi
	Mali Kaynaklar	Mali Yönetim
	Mevzuat Kaynağı	Oda/Borsa Mevzuatı
	Bilgi Kaynağı	Bilgi, Destek ve Danışmanlık
		Araştırma & Geliştirme Planlaması

3.8 Süreç Yönetimi

Borsanın hazırlamış olduğu bu dört yıllık Stratejik Plan, türetilmiş yıllık iş/eylem planları ile hayata geçirilecektir. Yine ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ile TOBB Akreditasyon Sisteminin entegre edilmiş ve gelecek hedeflere ulaşılması için en önemli dokümanıdır. Uygulama aşamasında entegre bir işletim sistemi için süreçler (proses) belirlenmiş ve proses kartları ile çalışılmaktadır. Yani borsanın hizmetleri ile ilgili birçok süreci bulunmaktadır. Borsa süreçleri daha önceki planlama sürecinde kaplumbağa modeli kullanılarak oluşturulmuştur. Yeni planda ise risk temelli bir yaklaşım sergilenerek Süreç (Proses) kartları oluşturulmuştur. Her bir bölümün gerçekleştirdiği faaliyetler bu süreçlerde yer almaktadır. Süreçlerin tamamı ise risk bazlı süreç kartları ile beraber oluşturulmuştur.

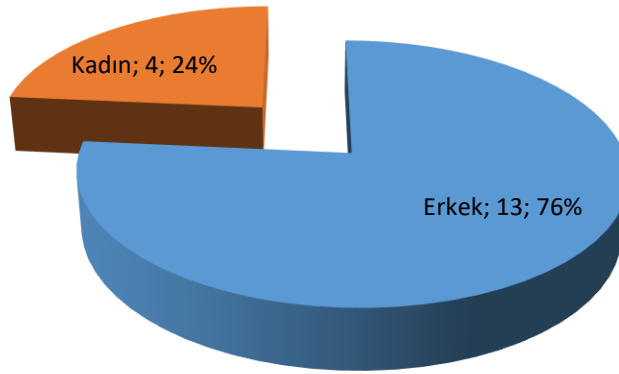
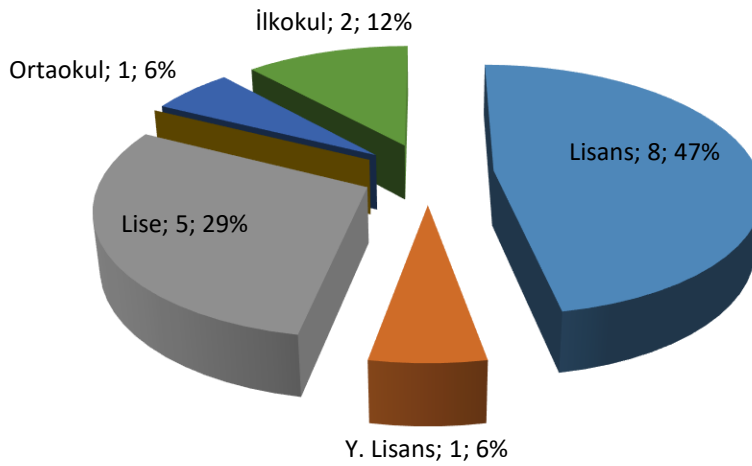
3.9.İnsan Kaynakları

Balıkesir Ticaret Borsası’nda çalışan personel ve görevleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 3. Balıkesir Ticaret Borsası İnsan Kaynakları Tablosu

UNVAN	ADI SOYADI	EĞİTİMİ	Y.DİL
GENEL SEKRETER	ALTUĞ SUĞÜR	EGE ÜNİV. ZİRAAT FAK.	
GN. SEKRETER YRD.	SERTAÇ GİRGİN	ULUDAĞ ÜNİV. ÇALIŞMA EKO.	İNGİLİZCE ÇOK İYİ.
MUHASEBECİ	HASAN ERTEM	ESKİŞEHİR O. GAZİ İSTATİSTİK/ ANADOLU ÜNİV. İKTİSAT	İNGİLİZCE İYİ
MUAMELAT/İST. MEMURU	ALİ GÜRKAN BUDAK	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ/ İŞLETME	
YÖN. SEKRETERİ	BERRİN ÖZEREN	KIZ MESLEK LİSESİ	
TESCİL MEMURU	ÖZGÜR YILDIZ	AZERBEYCAN TEKNİK ÜNİV.	İNGİLİZCE RUSÇA ÇOK İYİ
TESCİL MEMURU	ALPTEKİN EREN	NAMIK KEMAL ÜN. TEKİRDAĞ	
TESCİL MEMURU	SAİT OCAKTAN	LİSE	
TESCİL MEMURU	SEYHAN DEMİR	LİSE	
GIDA LAB. SOR.	BERRİN URAN	EGE ÜNİV GIDA MÜH.	İNGİLİZCE ÇOK İYİ.
TOPRAK LABR. SOR.	BUKET SADIÇ	EGE ÜNİV. ZİRAAT FAK.	İNGİLİZCE İYİ
KİMYAGER	NAİL DENİZ	BALIKESİR ÜNİV. YÜK. LİSANS	İNGİLİZCE İYİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BERRİN DAĞLI	İLKOKUL	
BEKÇİ	FAHRETTİN GÖKHAN	LİSE	
BEKÇİ	NAİL GEZER	ORTAOKUL	
BEKÇİ	MESUT DALKILIÇ	İLKOKUL	
BEKÇİ	NAİL BOZKURT	LİSE	

3.9.1 Personelin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Personel Cinsiyet Dağılımı**3.9.2 Personelin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı****Personel Öğrenim Durumu****3.10 Fiziksel Kaynaklar ve Teknolojik Altyapı**

Fiziksel yapının incelenmesinde, teknolojik altyapı aşamasında ortaya çıkan temel sonuç; teknolojinin bugün itibariyle verilen hizmet için yeterli olduğu ancak paydaşların beklediği proaktif bir Borsa'nın yapabileceklerine birebir altyapı sağlayamayacağı görüldü. Hâlihazırda dış paydaşların ve iç paydaşların bir kısmının beklentilerini yeni şekillendiriyor olması, böyle bir yatırımı henüz gerekli kılmamışken, bu stratejik planla oluşacak ve ortaya çıkacak yol haritasında, teknolojinin kullanımı ve entegrasyonu büyük önem arz edecektir. Kullanılan Yazılımlar:

- Filtre ve Log Client Sistemi: HandyCafe Filtre Client (TIB Onaylı Ücretsiz Lisanslı)
- Borsa Bilgi Sistemi ve Tescil Programı: Alpata Bilgisayar (Lisanslı)
- İşletim Sistemleri: Windows 7 PRO 64 Bit (Lisanslı)
- Anti-Virüs Programı: Microsoft Security Essentials (Ücretsiz Lisanslı)
- Üye Bilgileri İçin: TOBB-Net Programı

Tablo 4. Teknolojik Altyapı Listesi

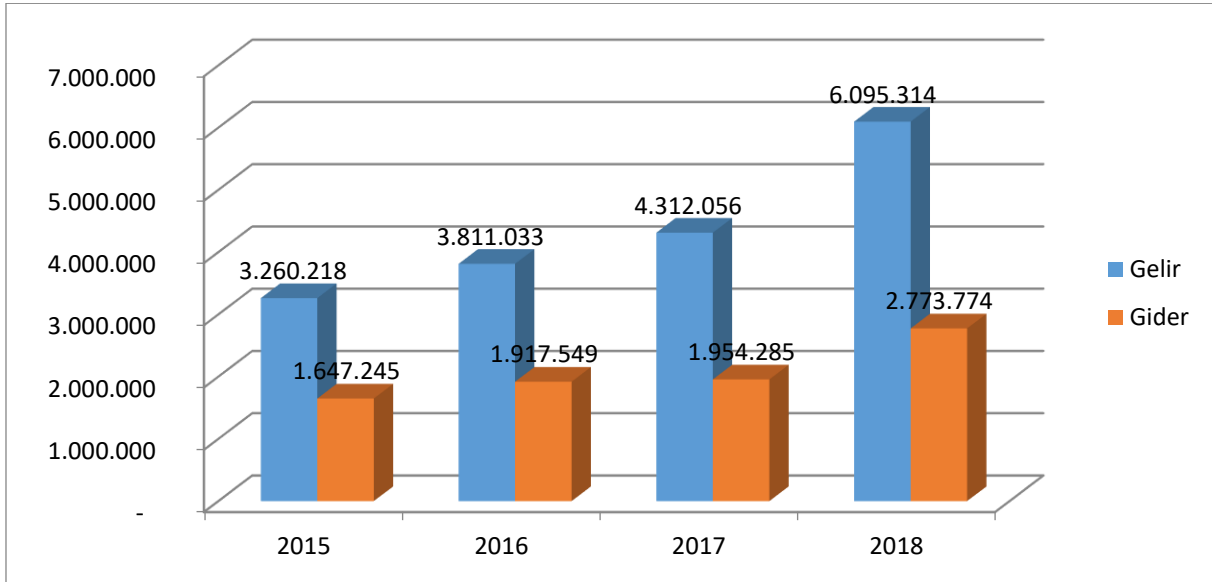
YAZILIMLAR			
Sıra NO	Yazılım Türü	Sayısı	Bulunduğu Birim
1	TOBB Üye Muhasebe Modülü	1	Muhasebe, Muamelat
2	MERSİS	1	Muamelat
3	ALPATA	1	Tescil, Muamelat
4	SMS Programı	1	Sekreter
5	Tescil Modülü (TOBB)	1	Tescil
6	Microsoft Office		Tüm birimlerde
DONANIMLAR			
Sıra NO	Donanım	Sayısı	Bulunduğu Birim
1	Masaüstü Bilgisayar	12	Tüm Birimler
2	Dizüstü Bilgisayar	4	Başkanlık- Genel Sekreterlik ve Yardımcısı, Toprak Laboratuvarı
3	Yazıcı	10	GS Yard.,Tescil, Muhasebe, Muamelat, Sekreter, Laboratuvarlar,Kantar
4	Server	2	Server Odasında
5	Harici Yedekleme Sistemi	1	Basın Yayın
6	Fotokopi Makinası	2	Basın Yayın, Tescil, Sekreter, Muhasebe
7	Faks	2	Sekreter, Tescil
8	Tarayıcı	3	GS, Muamelat, Basın Yayın, Sekreter, Tescil
9	Projeksiyon	1	Eğitim-Meclis Salonu
10	Klimalar Sistemi		Her Bölümde

3.11. Mali Tablo

YILLARA GÖRE GELİR GİDER DAĞILIMI (2017-2018-2019) RAPORU

Tablo 11.Yıllara Göre Gelir Gider Dağılımı

	2015	2016	2017	2018
Gelir	3.260.218	3.811.033	4.312.056	6.095.314
Gider	1.647.245	1.917.549	1.954.285	2.773.774
fark	1.612.973	1.893.483	2.357.771	3.321.539

4.GELECEĞE DÖNÜK YÖNÜN BELİRLENMESİ

4.1 PAYDAŞ ANALİZİ

Balıkesir Ticaret Borsası'nca en çok temas kurulan kurum, kuruluş ve gruplar incelenmiştir. İnceleme sonucunda temasa geçilen kurum, kuruluş ve gruplar ile bu temasların konu, kapsam ve yoğunlukları değerlendirmeye alınmıştır. Bu doğrultuda yapılan değerlendirme sonucunda Balıkesir Ticaret Borsası'nın faaliyetlerinden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen, faaliyetlerini birlikte yürüttüğü, hizmetlerinden faydalananlar ve diğerlerinin faaliyetlerine katılım sağlanan tüm ilgili tarafların analizi yapılmış ve aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 5. Paydaş İhtiyaç ve Beklentileri Listesi

PAYDAŞLAR	KYS İLE İLGİLİ İHTİYAÇ VE BEKLENTİLER	
Borsa Çalışanları	1. Motivasyon 2. Eğitim İhtiyacı 3. Performans Ölçümü 4. Sosyal Ve Özlük Haklar 5. Yönetim Süreçlerine Katılım 6. İç İletişim Kuralları	7. Görev Yetki Ve Sorumlulukların Belirlenmesi 8. Ödüllendirme 9. Terfi Ve Takdir 10. Uygun Çalışma Ortamı Ve Çevre 11. Teknolojik Altyapı
Borsa Üyeleri	1. İlgi Ve İşlerinin Eksiksiz Tamamlanması 2. Memnuniyet Ve Yönetim Süreçlerine Katılım 3. Şikâyet Öneri Ve Beklentilerine Uygun İşler 4. Zamanında İşlemlerin Teslimi 5. Olası Tüm Kolaylıklar 6. İş Geliştirmelerine Yönelik Etkinlik ve Lobicilik Faaliyeti 7. Bilgilendirme ve Eğitimler	
Borsa Yönetim Kurulu	1. Tam katılım ve Nitelikli personel 2. Motivasyon ve saygınlık 3. Uygun altyapı ve çevre şartları 4. Eğitim ve etkinlik 5. Proses hedefleri ile stratejik plana uygunluk	
Borsa Meclisi	1. Tam katılım 2. Nitelikli personel	

	3. Motivasyon ve saygınlık 4. Uygun altyapı ve çevre şartları 5. Eğitim ve etkinlik
Akreditasyon İzleme Komitesi	1. Tam katılım ve Nitelikli personel 2. Motivasyon ve saygınlık 3. Uygun altyapı ve çevre şartları 4. Proses performans hedefleri ve Stratejik plan ilerleme durumları (veri) 5. Uygunsuzluk ve önleyici faaliyet kayıtları 6. Üye memnuniyet ve memnuniyetsizlik analizi (şikayet, talep, öneri vs) 7. Kaynakların sağlanması
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	1. Yasa ve yönetmeliklere uygunluk 2. TOBB etkinliklerine katılım 3. Görüş ve öneri geliştirme 4. Ekonomi istatistikler
Tedarikçiler	1. Satın alma hacmi 2. Süreklilik ve zamanında Ödeme 3. Eksiksiz sipariş

4.2 PAYDAŞ ÖNEM ETKİ ANALİZİ

ETKİ ÖNEM MATRİSİ

Etki Önem	ZAYIF	GÜÇLÜ
ÖNEMSİZ	İzle	Bilgilendir
ÖNEMLİ	Çıkarlarını Gözet Çalışmalarına Dahil Et	Birlikte Çalış

Tablo 6.Balıkesir Ticaret Borsası Paydaş Analizi

NO	PAYDAŞ ADI	PAYDAŞ TÜRÜ	NEDEN PAYDAŞ	ÖNCELİĞİ
1.	BALIKESİR TB ÜYELERİ	DIŞ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
2.	MECLİS ÜYELERİ	İÇ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
3.	YÖNETİM KURULU	İÇ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
4.	DİSİPLİN KURULU	İÇ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
5.	YÜKSEK İSTİŞARE KURULU	İÇ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
6.	KADIN GİRİŞİMCİLER KURULU	İÇ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
7.	GENÇ GİRİŞİMCİLER KURULU	İÇ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
8.	ÇALIŞANLAR	İÇ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
9.	TOBB	DIŞ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
10.	BALIKESİR TİCARET ODASI	DIŞ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
11.	BALIKESİR SANAYİ ODASI	DIŞ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
12.	İLÇE ODA/BORSALARI	DIŞ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
13.	İŞKUR	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
14.	BALIKESİR BELEDİYESİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ

15.	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
16.	GÜNEY MARMARA KALKINMA AJANSI	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
17.	ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
18.	KOSGEB İL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
19.	TSE İL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
20.	SGK İL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
21.	BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ İL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	TEMEL ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
22.	TEDARİKÇİLER	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	ÇALIŞMALARA DAHİL ET
23.	BALIKESİR VALİLİĞİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	ÇALIŞMALARA DAHİL ET
24.	SMMMO	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	ÇALIŞMALARA DAHİL ET
25.	ZİRAAT ODASI	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	ÇALIŞMALARA DAHİL ET
26.	GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK İL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
27.	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
28.	HALK EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	ÇALIŞMALARA DAHİL ET
29.	ÇIRAKLIK EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
30.	İL VERGİ DAİRESİ	DIŞ PAYDAŞ	HİZMET ALAN	BİLGİLENDİR
31.	MESLEK YÜKSEKOKULU	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
32.	BALIKESİR ESNAF VE SANATKARLAR ODASI	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
33.	BALIKESİR DİĞER KAMU KURULUŞLARI	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	ÇALIŞMALARA DAHİL ET
34.	TÜRKAK	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
35.	YAZILI ve GÖRSEL BASIN	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	ÇALIŞMALARA DAHİL ET
36.	TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİRLİKTE ÇALIŞ
37.	DİCLE EPSAŞ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
38.	TMO ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
39.	GAP ULUSLARARASI TARIMSAL ARAŞTIRMA VE EĞİTİM MERKEZİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
40.	KIRMIZI ET ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
41.	DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
42.	VETERİNER HEKİMLERİ ODASI	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
43.	GAZETECİLER CEMİYETİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
44.	ZİRAAT MÜH.ODASI	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
45.	GÜMRÜK TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
46.	TÜRKAK	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
47.	MÜSİAD	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
48.	BANKALAR	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR
49.	İL MİLLETVEKİLLERİ	DIŞ PAYDAŞ	STRATEJİK ORTAK	BİLGİLENDİR

4.3 BALIKESİR TİCARET BORSASI SWOT ANALİZİ

Balıkesir Ticaret Borsası'nın Meclis, Yönetim ve Meslek Komiteleri, kurulları ve çalışanlarından oluşan katılımcılar, İlçenin gelecekte yöneleceği hedeflere ulaşması yolunda etkili olabileceğine inandıkları güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerini belirlemişlerdir. Balıkesir Ticaret Borsası'nın SWOT (GZFT) Analizi katılımcılar tarafından yapılan tespitlerde aşağıdaki çizelgelerde görülmektedir:

Tablo7. Balıkesir Ticaret Borsası'nın Güçlü Yönleri

GÜÇLÜ YANLARIMIZ	Gösterge	İlgili Proses	Stratejik Plan Hedef Faaliyet İlişkisi
Güçlü Mali Yapı	4	P.1.2 ve diğer prosesler	Öncellikle, Amaç 1 Çağdaş Borsacılık Alt Yapısını Güçlendirmek ve diğer tüm amaç ve hedefler için kullanıldı.
Güçlü Bir Lobcilik Yapabilmesi	3	P.2.2	
Ticaretin Sözcüsü Olması	2	P.2.2	
Merkezde Tek Ve Donanımlı Laboratuvarı Olması	2	P.2.5	
Yöneticiler İle Personel Arası İletişim	2	Tüm prosesler	
Üyeler İle İç İçe Olması	2	P.1.7-P.2.4	
Yeni Personelin Finans Sektöründe Deneyimli Olması	2	P.1.2-P.1.4 ve diğer prosesler	
Tarım Ve Tarıma Dayalı Sanayinin Gelişmiş Olması	2	P.2.2-P.2.3	
Saygın Bir Kurum Olması		P.1.1	
Personel Arası Dayanışma		P.1.3	
Coğrafi İşaret Alması		P.2.3	
Genel Sekreter Ve Personelin Uyumu		Tüm prosesler	
Başkanın Güçlü Ve Deneyimli Olması		P.2.2	
İlçelerde İşlem Yapabilme		P.1.8	
Personel Eğitimleri Düzenleyebiliyor Olması		P.1.3	
Alt Yapının, Çalışma Ortamının Yenilenmiş Olması		P.1.8	
Fuarlara Katılımlar Yapabilmemiz		P.2.4	
Ekonomik Açıdan Güçlü Üyeleri Bünyesinde Barındırması, Türkiye Tarımına Yön Veren Bir Bölgede Yer Alması, Coğrafi Konum İtibari İle Ticaretin Kesişim Noktasında Yer Alan Üyelere Sahip Olması		P.2 ile başlayan tüm prosesler	
Balıkesir Gibi Tarım Ve Hayvancılık Şehrinin Borsası Oluşu		P.2 ile başlayan tüm prosesler	
Misyon Ve Vizyonuna Göre Hareket Edebilmek		P.1.1	
Erişilebilirlik		P.2.1	

Tablo 8.Balıkesir Ticaret Borsası'nın Zayıf Yönleri

ZAYIF YANLARIMIZ	Gösterge	İlgili Proses	Stratejik Plan Hedef Faaliyet İlişkisi
Çağdaş Borsacılık Faaliyetlerinin Olmaması (Satış Salonu, Lisanslı Depoculuk, Elektronik Ürün Senedi, Hayvan Pazar Yeri Vs.)	2	P.2.6	
Üyelerin Kültürel Yapısı		P.2.3-P.2.4	
Borsanın Şehre Uzak Olması (Personel Açısından)		P.1.8	
İlçelerde Yapılan İşlemlerde Elde Nakit Taşınması		P.1.2	
Borsanın Kurumlar Tarafından Destekleyici Olarak Anılması		P.2.2	
Personel Yabancı Dil Bilgisinin Az Olması		P.1.3	
Web Sitesinin Çok İşler Olmaması		P.1.6	
Tanıtım Eksikliği		P.1.5-P.1.6	
Üye Sayısının Az Olması		P.1.7-P.2.3-P.2.4	
Paydaşlarındaki Aksamalar		P.1.4-P.2.2	
İlçe Borsaları İle İşbirliği		P.2.2	
İlimiz Ticaret Ve Diğer Konularda Kanunsal Olarak Yaptırım Haklarının Olmaması Bağımsız Hareket Edememe		P.1.1-P.2.2	
Tarım Ve Hayvancılığın Karşı Karşıya Kaldığı Sorunlar		P.2.1-P.2.2-P.2.3	
Proje Üretmede Yetersizlik		P.2.3	

Tablo 9.Balıkesir Ticaret Borsası'nın Fırsatları

FIRSATLAR	Gösterge	İlgili Proses	Stratejik Plan Hedef Faaliyet İlişkisi
Coğrafi Konum İtibari İle Kavşak Noktasında Bulunması, Bandırma Limanı'na Yakın Olması, Ulaşım Kolaylığı, Büyük Şehirlere Yakınlığı	3	P.2.3-P.2.4	
5174 Sayılı Yasa İle Zorunlu Üyelik Ve İşlem Yapma	2	P.1.1-P.2.1	
Üyeleri İçin Düzenledikleri Etkinlikleri Başarılı Şekilde Yürütmesi	2	P.2.4	
Kamu Kurumu Niteliğinde Olması		P.1.1	
IPARD Kapsamında Olması		P.1.3	
Ürün İhtisas Borsacılığı Ve Lisanslı Depoculuk Kanununun Çıkmış Olması		P.2.6	
İklim Ve Mera Sayısının Yüksek Olması İle Hayvancılığın Uygun Olması		P.2.3	
TDKD Destekleri Olması		P.2.3	
Halcilik Kanununu Hazırlanması		P.2.6	
Mesleki Yeterlilik Kurumu Standartların Çıkarılması		P.2.4	
Karar Alıcı Kurum Veya Kişilere Kolay Ulaşması		P.2.2	
Modern Tarım Uygulamaları İçin Çiftçilere Önder Olabilmek		P.2.3-P.2.4	
Şehrimizin Tarımın Başkenti Olması		P.2 ile ilgili tüm prosesler	
Balıkesir'in Organize Sanayisinin Yatırımcı Çekmesi		P.2.3	
İlimizin Sahip Olduğu Tarım Ve Hayvancılık Potansiyeli		P.2 ile ilgili tüm prosesler	
Bölgenin Coğrafi Konumu, Büyük Pazarlara Yakınlığı, Flora Ve Faunası.		P.2.3	
İhracat Konusunda Üyelerinize Fırsat Sunma		P.2.3-P.2.4	
Erişilebilirlik		P.2.1-P.2.3	
Büyükşehir İmkânlarına Sahip Olması, Üniversitenin Ve Diğer GMKA, KOSGEB Gibi Kamu Kuruluşlarının Bulunması,		P.1.4-P.2.3	

Tablo 10.BalıkesirTicaret Borsası'nın Tehditleri

TEHDİTLER	Gösterge	İlgili Proses	Stratejik Plan Hedef Faaliyet İlişkisi
Ekonomik Dalgalanma Ve Kriz	5	P.2.3- P.2.4	
Teşviklerde 3 Bölgede Yer Alması	2	P.2.3	
Siyasi Baskılar, Görüşlerinin Dikkate Alınmaması	2	P.2.2	
Üyelerin İşbirliği Ve Kümelenme Yapamaması		P.2.3	
Türkiye'ye Sürekli İthal Hayvancılık Girişinin Artması		P.2.2- P.2.4	
İşsizlik Oranının Yüksek Olması		P.2.2- P.2.3- P.2.4	
Tarım Sektörünün Ülkemize Yetemez Haline Gelmesi		P.1.4- P.2 ile başlayan tüm prosesler	
Tarım Alanlarının İmara Açılması, Gıda Ve Hayvan İthalatı			
Tarım Ve Hayvancılığın Azalması.		P.2.3- P.2.4	
Bölgedeki Turizmin Yetersizliği, Gelişmiş Olan Diğer Büyükşehirlere Yakın Olması		P.2.3- P.2.4	

4.4 ÜYE ANKETİ

4.5 DIŞ PAYDAŞ BEKLENTİ ANALİZİ

Balıkesir Ticaret Borsası'nın faaliyet alanları çerçevesinde en önemli hedefleri neler olmalıdır?	İlgili Proses	Stratejik Plan Hedef Faaliyet İlişkisi
İlimiz Ekonomisini Geliştirme Ve Hareketlendirme Yönünde Faaliyetlerde Bulunmak.	P.2.3- P.2.4	
İlin Potansiyeline Göre Tarım Ve Hayvancılığına Katkı Sağlamak, Genç Nüfusu Üretime Teşvik Etmek Bu Sayede Köyden Şehre Göç Olayını En Aza İndirebilmek		
İlimizi Ekonomik Olarak Öne Çıkaracak , Fark Yaratacak Faaliyetlerde Bulunmak , Uygulamak , Uygulamak		
İlin Ekonomisine Doğrudan Katkı Yapacak Projelerde Aktif Rol Almak		
Bölge Ekonomisine Yön Vermek		
Tarım Ve Hayvancılığı Geliştirici Faaliyetler		
Üyelerine Destek Verip, Faaliyet Alanı Hakkında Ve Balıkesir İçin Daha Verimli Çalışmalar Yapılmalıdır.		
Balıkesir'de Yetiştirilen Tarım Ürünlerine Yön Vermelidir		
İlin Tarım Ve Hayvancılık Sektörünün Üst Seviyeye Çıkarmak İçin Çalışmalarına Devam Etmeli		
Borsacılık Faaliyetlerini En Etkin Şekilde Yürütmek, Üyelerine Kaliteli Hizmet Sunmak, Üyelerinin Menfaatini Korumak, Üyelerini Ulusal Ve Uluslararası Platformlarda Temsil Etmek, Bölgesine Katma Değer Sağlamak		
Tarım Başkenti Olmayı Vurgulamalı	P.1.1	Misyonda kullanıldı
Üyelerine En İyi Hizmeti Vermek	P.1.7	
Üyelerini Dünya İle Tanıştırmak	P.2.4	
Belirlenmiş Bir Tarih Aralığında; TOBB'ye Bağlı Borsalar Arasında Hizmet Kalitesi Açısından İlk Beşinci Sırada Yer Almak	P.1.1	Vizyonda kullanıldı
Daha İyi Hizmet Standardı Yakalamak	P.2.6	
Lisanslı Depoculuk	P.2.6	
Üyelerini Ve Diğer Kurumlara Yenilikçi Bilgiler Sunmak	P.2.3- P.2.4	

4.6 BALIKESİR TİCARET BORSASI'NIN STRATEJİK POLİTİKALARI

4.6.1 MİSYONUMUZ (GÖREVLERİMİZ)

TOBB Kanunu, yönetmelikleri ve TOBB Akreditasyon Sistemi kılavuzluğunda üyelerimize çağdaş borsacılık faaliyetleri vererek, ilimiz, bölgemiz ve ülkemiz tarım ve hayvancılığına katma değer sağlamaktır.

4.6.2 VİZYONUMUZ (AMAÇ VE HEDEFLERİMİZ)

Balıkesir'in "Tarım Başkenti" olarak anılmasını sağlamak.

4.6.3 TEMEL DEĞERLERİMİZ

- Gelişime ve yenilenmeye açık
- Şeffaf ve hesap verebilen
- Çözüm ve memnuniyet odaklı
- Katılımcı ve güvenilir

4.6.4 MALİ POLİTİKAMIZ

Bağlı olduğu yasa ve mevzuatlara uygun olarak üyelerimizden aldığımız gelirlerimizi; üyelerimiz ve kurum için, muhasebe ilke ve kurallarına uygun, ihtiyatlılık, risk ve verimlilik esaslarına göre harcayacağız.

4.6.5 HABERLEŞME ve YAYIN POLİTİKASI

Çağın gerektirdiği teknolojik her türlü iletişim imkânları kullanılarak, "faydalı ve güncel bilgileri", haberleşme ve iletişim stratejimize uygun, yazılı, görsel ve sosyal medya yardımı ile zamanında ve doğru olarak üyelerimiz ve kamuoyu ile paylaşacağız.

4.6.6 BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOJİLERİ POLİTİKASI

Gelişen teknoloji ve iletişim olanaklarını takip ederek ilk kullananlardan olacak, özellikle bilgi güvenliği ve risk analizi ilkelerine uygun çalışmalar yaparak, iç ve dış paydaşlarımıza örnek olacağız.

4.6.7 İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI

- Personelimizi; hakkaniyet kurallarına uygun işe almak, liyakat esaslarına göre görevde yükseltmek,
- Onların beklenti, öneri ve isteklerini gerçekleştirerek, yönetime doğrudan katılımını sağlamak,
- Mesleki, sosyal ve kişisel gelişimleri için sürekli eğitimler düzenlemek,
- Her türlü baskı ve ayrımcılıktan uzak durarak, üstün performansı ödüllendirmek,
- Çalışanlarımızın memnuniyetini arttırarak, huzur içerisinde ve istikrarlı bir çalışma ortamı yaratmak.

İnsan kaynakları politikamızdır.

4.6.8 ÜYE İLİŞKİLERİ ve ŞİKÂYET YÖNETİMİ POLİTİKASI

Balıkesir Ticaret Borsası;

- Şikâyet, öneri ve talepleri kurumsal gelişiminin bir aracı olarak benimsemiştir.
- Üyelerimizin ve ilgili tarafların; şikâyet ve beklentilerini öncelikli sayıp, objektif değerlendirip, her hangi bir bedel almadan, çözüm sürecinin her aşamasında geri bildirimler yaparak karşılayacak ve ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi kılavuzluğunda tarafların memnuniyetini sürekli arttıracaktır.

4.6.9 KALİTE POLİTİKAMIZ

5174 sayılı TOBB Kanunun ve ilgili mevzuatların verdiği görev, yetki ve sorumluluklar çerçevesinde; tüm birim ve fonksiyonlarımız ile Kalite Yönetim Sistemi şartlarına uyarak, üyelerimizin ortak ihtiyaçları ve beklentilerini, kaliteli ve hızlı hizmet anlayışı ile karşılayarak, kendimizi ve kurumumuzu sürekli iyileştireceğiz.

5. STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER

Amaç 1. Çağdaş Borsacılık Yapısını Güçlendirmek

- HEDEF 1.1 Ürün İhtisas Borsacılığı Ve Lisanslı Depoculuk Çalışmalarının Başlatılması
- HEDEF 1.2 Laboratuvar Hizmetlerinin Genişletilmesi
- HEDEF 1.3 Hayvan Pazarının Genişletilmesi ve Borsaya Yer Tahsisinin Sağlanması

Amaç 2. Kurumsal Yapının ve Paydaş Beklentilerinin İyileştirilmesine Yönelik Çalışmalar Yapmak

- HEDEF 2.1 Kurumsal İletişimin Güçlendirmesi
- HEDEF 2.2 Teknolojik Çalışma Ortamının İyileştirilmesi
- HEDEF 2.3 İnsan Kaynakları Yönetiminin Etkinleştirilmesi
- HEDEF 2.4 Üye İş Geliştirme ve Eğitim Faliyetleri ile Memnuniyetin Sağlanmak
- HEDEF 2.5 İlin Gelişimi İçin Politika Temsil Çalışmaları Yapmak

AMAÇ 3: Üyelerin Rekabet Güçlerinin Artırılmasına Katkı Sağlamak

- HEDEF 3.1 Projeler Geliştirmek ve Yaygınlaştırmak
- HEDEF 3.2 Tarım ve Hayvancılık Sektörünün Gelişimine Destek Olmak
- HEDEF 3.3 Kümelenme ve Ortaklık Kültürünün Gelişmesi İçin Çalışmalar Yapmak

5.1 STRATEJİK AMAÇ KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ PROSES İLİŞKİSİ**STRATEJİK AMAÇ 1 ÇAĞDAŞ BORSACILIK ALT YAPISINI GÜÇLENDİRMEK**

Hedef No	Stratejik Hedef	KYS ve TOBB Akreditasyon PROSESİ
Stratejik Hedef 1.1	Ürün İhtisas Borsacılığı Ve Lisanslı Depoculuk Çalışmalarının Başlatılması	P.2.6
Stratejik Hedef 1.2	Laboratuvar Hizmetlerinin Genişletilmesi	P.2.6
Stratejik Hedef 1.3	Hayvan Pazarının Genişletilmesi ve Borsaya Yer Tahsisinin Sağlanması	P.2.6

STRATEJİK AMAÇ 2 KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK

Hedef No	Stratejik Hedef	KYS ve TOBB Akreditasyon PROSESİ
Stratejik Hedef 2.1	Kurumsal İletişimin Güçlendirmesi	P.1.5-P.1.7-P.2.1
Stratejik Hedef 2.2	Teknolojik Çalışma Ortamının İyileştirilmesi	P.1.6
Stratejik Hedef 2.3	İnsan Kaynakları Yönetiminin Etkinleştirilmesi	P.1.3
Stratejik Hedef 2.4	Üye İş Geliştirme ve Eğitim Faaliyetleri ile Memnuniyetin Sağlamak	P.1.7- P.2.4
Stratejik Hedef 2.5	İlin Gelişimi İçin Politika Temsil Çalışmaları Yapmak	P.2.2

STRATEJİK AMAÇ 3 ÜYELERİN REKABET GÜÇLERİNİN ARTIRILMASINA KATKI SAĞLAMAK

Hedef No	Stratejik Hedef	KYS ve TOBB Akreditasyon PROSESİ
Stratejik Hedef 3.1	Üyeler Ve Borsa İçin Projeler Geliştirmek	P.2.3
Stratejik Hedef 3.2	Tarım ve Hayvancılık Sektörünün Gelişimine Destek Olmak	P.2.3
Stratejik Hedef 3.3	Kümelenme ve Ortaklık Kültürünün Gelişmesi İçin Çalışmalar Yapmak	P.2.3

5.2 AMAÇ, HEDEF VE 4 YILLIK PERFORMANSLAR

STRATEJİK AMAÇ 1 ÇAĞDAŞ BORSACILIK ALT YAPISINI GÜÇLENDİRMEK									
Ana Strateji: Borsanın yerel ihtiyaçlara cevap verecek çağdaş borsacılık hizmetlerinden olan ürün ihtisas borsacılığı, lisanslı depoculuk, laboratuvar hizmetleri, canlı hayvan Pazar yeri ve elektronik ürün senedi gibi faaliyetlere üyelerin erişiminin sağlanması için çalışmak.									
HEDEF 1.1 ÜRÜN İHTİSAS BORSACILIĞI VE LİSANSLI DEPOCULUK ÇALIŞMALARININ BAŞLATILMASI									
Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
P.2.6 MODERN BORSACILIK PROSESİ	F.1.1.1 Türkiye’de kurulacak Ürün İhtisas Borsasında iştirakçi olmak	İştirak Çalışmaları	1			1		Genel Sekreter-Proje Birimi	Ortaklık Sözleşmesi
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu:
	F.1.1.2 TMO ve TOBB Lisanslı Depoculuk Proje Çalışmasına İştirakçi olmak	İştirak Çalışmaları	1	1				Genel Sekreter-Proje Birimi	Ortaklık Sözleşmesi
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu:
	F.1.1.4 ELİDAŞ Lisanslı Depo ve elektronik ürün senedi firmasına ortak olmak	İştirak Çalışmaları	2		1	1		Yönetim Kurulu	Ortaklık Sözleşmesi
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu:
	Toplam Faaliyet		6	3	1	1	1		
	Toplam maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 1 ÇAĞDAŞ BORSACILIK YAPISINI GÜÇLENDİRMEK									
Ana Strateji: Borsanın yerel ihtiyaçlara cevap verecek çağdaş borsacılık hizmetlerinden olan ürün ihtisas borsacılığı, lisanslı depoculuk, laboratuvar hizmetleri, canlı hayvan Pazar yeri ve elektronik ürün senedi gibi faaliyetlere üyelerin erişimin sağlanması için çalışmak.									
HEDEF 1.2 LABORATUVAR HİZMETLERİNİN GENİŞLETİLMESİ									
Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
P.2.6 MODERN BORSACILIK PROSESİ	F.1.2.1 Kurulu Laboratuvarımızda yaprak analizleri yapabilir hale gelmek.	Yaprak Analizine geçme	1	1				Laboratuvar Sorumlusu	Proje kayıtları
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu: 09.007
	F.1.2.2 Toprak laboratuvarına gelen analizler ile ilgili araştırma çalışmaları yapmak.	Başvuru Sayısı	1	1				Laboratuvar Sorumlusu	Başvuru evrakları
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu: 09.007
	F.1.2.3 Toprak araştırma çalışmaları sonucu üye ve üreticilere etkinlikler düzenlemek yol göstermek	Etkinlik Sayısı	4	1	1	1	1	Laboratuvar Sorumlusu	
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu: 09.007
	Toplam Faaliyet								
	Toplam maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 1 ÇAĞDAŞ BORSACILIK YAPISINI GÜÇLENDİRMEK									
Ana Strateji: Borsanın yerel ihtiyaçlara cevap verecek çağdaş borsacılık hizmetlerinden olan aktif bir satış salonu, lisanslı depoculuk, yetkili laboratuvar hizmeti, canlı hayvan Pazar yeri ve elektronik ürün senedi gibi faaliyetlere üyelerin erişimin sağlanması için çalışmak.									
HEDEF 1.3 HAYVAN PAZARININ GENİŞLETİLMESİ VE BORSAYA YER TAHSİSİNİN SAĞLANMASI									
Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
P.2.6 MODERN BORSACILIK PROSESİ	F.1.3.1 Mevcut hayvan pazarının daha fonksiyonel kullanımı ve üyelere yer tahsis için çalışmalar yapmak.							Yönetim Kurulu-Genel Sekreter	Başvuru Evrakları
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu: 05.028
	F.1.3.2 Borsanın hayvan pazarında işlemleri hızla yapabilmesi için girişimlerde bulunmak ve yer tahsis etmek.							Yönetim Kurulu-Genel Sekreter	Faaliyet sayısı
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu: 05.028
	F.1.3.3 Hayvan Pazar yerine bitişik atıl durumda bulunan entegre tesisinin yeniden işletilmesi için gerekli girişimlerde bulunmak ve sonucunda iştirakçi olmak.								
	Toplam faaliyet								
	Toplam maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 2. KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK									
Ana Strateji: Borsanın üyeleri, çalışanları, iç ve dış paydaşları ile ilgili kurumsal iletişim, etkili ve amaca uygun fiziksel ve teknolojik altyapısını güçlendirerek üye istek ve beklentilerine uygun etkinliklerde bulunmak, lobicilik faaliyetlerini gerçekleştirerek kurumlara, üyelere ve bölgeye katma değer sağlamak.									
HEDEF 2.1 KURUMSAL İLETİŞİMİN GÜÇLENDİRMESİ									
Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
P.1.5 HABERLEŞME VE YAYIN PROSESİ	F.2.1.1 Tüm taraflar İçin Kurumsal Bir Haberleşme ve İletişim Stratejisi Hazırlamak	Tüm Üye ve Paydaş Etkin İletişim Ağının sağlanması	3		1	1	1	Genel Sekreter-Basın Yayın	F.31 Haberleşme ve İletişim Stratejisi
		Maliyet						Muhasebe	Bütçe Kodu: 07.003
	F.2.1.2 İletişim Planı Hazırlamak Ve Sürekli Güncellemek	Başvuru Sayısı	2	1		1		Genel Sekreter-Basın yayın	F.16 İletişim Planı
		Maliyet	500	250		250		Muhasebe	Bütçe Kodu: 07.003
	F.2.1.3 Aylık Online Bülten oluşturmak								
	F.2.1.4 Aylık Online Bülten oluşturmak	Online Balıkesir TB Bülteni	48	12	12	12	12	Genel Sekreter-Basın yayın	Bülten kayıtları
		Maliyet	0	0	0	0	0	Muhasebe	Bütçe Kodu: 06.001
	Toplam Faaliyet								
	Toplam Maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 2. KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK									
Ana Strateji: Borsanın üyeleri, çalışanları, iç ve dış paydaşları ile ilgili kurumsal iletişim, etkili ve amaca uygun fiziksel ve teknolojik altyapısını güçlendirerek üye istek ve beklentilerine uygun etkinliklerde bulunmak, lobicilik faaliyetlerini gerçekleştirerek kurumlara, üyelere ve bölgeye katma değer sağlamak.									
HEDEF 2.2 TEKNOLOJİK ÇALIŞMA ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ									
Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
P.1.6 BİLGİ İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ PROSESİ	F.2.2.1 Yazılım Donanım Listesi Oluşturmak ve Güncellemek	Proje sayısı	2	1		1		Bilgi işlem sorumlusu	F.24 Yazılım Ve Donanım Listesi
		Maliyet	0	0		0		Muhasebe	Bütçe Kodu: 05.019
	F.2.2.2 Donanımların Bakımlarını yaptırmak	Başvuru Sayısı	4	1	1	1	1	Bilgi işlem sorumlusu	F.23 Bakım Onarım Planı
		Maliyet	8.000	2.000	2.000	2.000	2.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 05.014, 05.015, 05.016
	F. 2.2.3 Bilgi İletişim Teknolojileri alt yapısını iyileştirmek	Teknoloji Yenileme	2		1		1	Bilgi işlem sorumlusu	Yenilenen yazılım ve donanımlar
		Maliyet	30.000		15.000		15.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 07.003
	F.2.2.4 Fonksiyonel bir web sayfası oluşturmak ve güncelliğini sağlamak	İnşaat Çalışmaları	2	1		1		Bilgi işlem sorumlusu	Web sayfası
		Maliyet	15.000	10.000		5.000		Muhasebe	Bütçe Kodu: 05.028
	F. 2.2.5 ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi almak	Belge Sayısı	1				1	Bilgi işlem sorumlusu	Belge alımı
		Maliyet	10.000				10.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 04.001
	F.2.2.6 Dijital Arşiv Sistemine geçmek								
	F.2.5.7 "Balıkesir Kuzusu" coğrafi işareti almış hayvanların takibi ve izlenebilirliği için bir								

STRATEJİK AMAÇ 2. KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK									
Ana Strateji: Borsanın üyeleri, çalışanları, iç ve dış paydaşları ile ilgili kurumsal iletişim, etkili ve amaca uygun fiziksel ve teknolojik altyapısını güçlendirerek üye istek ve beklentilerine uygun etkinliklerde bulunmak, lobicilik faaliyetlerini gerçekleştirerek kurumlara, üyelere ve bölgeye katma değer sağlamak.									
HEDEF 2.2 TEKNOLOJİK ÇALIŞMA ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ									
Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
	yazılım yapmak ve aktif kullanımını sağlamak.								
	F.2.5.8 TOBB tarafından hazırlanan TİBOS yazılımına geçmek								
	Toplam faaliyet								
	Toplam maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 2. KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK

Ana Strateji: Borsanın üyeleri, çalışanları, iç ve dış paydaşları ile ilgili kurumsal iletişim, etkili ve amaca uygun fiziksel ve teknolojik altyapısını güçlendirerek üye istek ve beklentilerine uygun etkinliklerde bulunmak, lobicilik faaliyetlerini gerçekleştirerek kurumlara, üyelere ve bölgeye katma değer sağlamak.

HEDEF 2.3 İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN ETKİNLEŞTİRİLMESİ

Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)	
P.1.3 İNSAN KAYNAKLARI PROSES KARTI	F. 2.3.1 Personel İçin Mesleki ve Kişisel Gelişim Eğitimleri düzenlemek	Eğitim sayısı	8	2	2	2	2	Personel ve idari işler sorumlusu	F.08 Yönetici Personel Eğitim Kartı	
		Maliyet	48.000	12.000	12.000	12.000	12.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 13.002	
	F. 2.3.2 Düzenli Personel Memnuniyeti Anketi Yapmak	Anket sayısı	4	1	1	1	1	Personel ve idari işler sorumlusu	F.09 Personel Memnuniyet Formu	
		Maliyet	0	0	0	0	0	Muhasebe	Bütçe Kodu: 13.002	
	F. 2.3.3 Düzenli personel Toplantıları yapmak	Toplantı sayısı	24	6	6	6	6	Personel ve idari işler sorumlusu	İşlem kayıtları	
		Maliyet	0	0	0	0	0	Muhasebe	Bütçe Kodu: 13.002	
	F. 2.3.4 Benzer Oda/Borsalarla kıyaslama çalışması yapmak	Kıyaslama Sayısı	4	1	1	1	1	Personel ve idari işler sorumlusu	Kıyaslama Raporu	
		Maliyet	10.000	10.000	0	0	0	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.018	
	F.2.3.5 Personel Eğitim, Toplantı, Anket ve Kıyaslama Sonucu iyileştirme faaliyetleri yapmak	İyileştirme sayısı en az adet	8	2	2	2	2	Personel ve idari işler sorumlusu	F.06 DF	
		Maliyet	10.000		5.000		5.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 13.002	
	Toplam Faaliyet									
	Toplam Maliyet									

STRATEJİK AMAÇ 2. KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK

Ana Strateji: Borsanın üyeleri, çalışanları, iç ve dış paydaşları ile ilgili kurumsal iletişim, etkili ve amaca uygun fiziksel ve teknolojik altyapısını güçlendirerek üye istek ve beklentilerine uygun etkinliklerde bulunmak, lobicilik faaliyetlerini gerçekleştirerek kurumlara, üyelere ve bölgeye katma değer sağlamak.

HEDEF 2.4 ÜYE İŞ GELİŞTİRME VE EĞİTİM FAALİYETLERİ İLE MEMNUNİYETİNİ SAĞLANMAK

Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
P.1.7 ÜYE İLİŞKİLERİ P.2.4 İŞ GELİŞTİRME VE EĞİTİM PROSES LERİ	F. 2.4.1 Üye Beklenti ve Memnuniyet Anketi yapmak	Anket sayısı	4	1	1	1	1	Tüm Personel	F.29 Üye Memnuniyet Anketi
		Maliyet	0	0	0	0	0	Muhasebe	Bütçe Kodu: 13.001
	F. 2.4.2 Üye Anket sonuçlarına göre etkinlik ve iyileştirme çalışması yapmak	İyileştirme Sayısı	1	1	1	1	1	Kalite ve Akreditasyon Sorumlusu	F.12 Üye Geri Beslemesi Formu
		Maliyet	20.000	0	10.000	0	10.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 13.001
	F.2.4.3 Üye ziyaretleri yapmak	Ziyaret Sayısı	85	15	20	24	26	Yönetim Kurulu-Genel Sekreter	F.12 Üye Geri Beslemesi Formu
		Maliyet	10.000	2.500	2.500	2.500	2.500	Muhasebe	Bütçe Kodu: 13.001
	F.2.4.4 ISO 10002 Şikâyet Yönetim sistemi Belgesi almak	Belge Sayısı	4	1	1	1	1	Kalite ve Akreditasyon Sorumlusu	10002 Belgesi
		Maliyet	10.000	4.000	2.000	2.000	2.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 05.033
	F.2.4.4 Üyelere Yönelik İş Geliştirme amaçlı Eğitim/Seminerler düzenlemek	Etkinlik sayısı	8	2	2	2	2	Kalite ve Akreditasyon Sorumlusu	F.14 Eğitim Etkinlik Planı F.21 Eğitim etkinlik Değerlendirme Anketi Formu
		Maliyet	12.000	3.000	3.000	3.000	3.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 13.001
	Toplam Faaliyet								
	Toplam Maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 2. KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK

Ana Strateji: Borsanın üyeleri, çalışanları, iç ve dış paydaşları ile ilgili kurumsal iletişim, etkili ve amaca uygun fiziksel ve teknolojik altyapısını güçlendirerek üye istek ve beklentilerine uygun etkinliklerde bulunmak, lobicilik faaliyetlerini gerçekleştirerek kurumlara, üyelere ve bölgeye katma değer sağlamak.

HEDEF 2.5 İLİN GELİŞİMİ İÇİN POLİTİKA TEMSİL ÇALIŞMALARINI YAPMAK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
P.2.2 POLİTİKA VE TEMSİL PROSESİ	F.2.5.1 Tarım ve Hayvancılık Sektöründe istatistikler ve araştırma raporları hazırlamak	Rapor sayısı adet	4	1	1	1	1	Yönetim Kurulu Genel Sekreter	Ekonomik raporlar
		Maliyet	10.000	2.500	2.500	2.500	2.500	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.2.5.2 Küçük Baş Hayvancılığı OSB'nin kurulması için çalışmalar yapmak ve desteklemek								
	F.2.5.3 Hayvan Sağlığı Temalı Meslek Lisesinin kurulması için çalışmalar yapmak ve destek olmak								
	F.2.5.4 Paydaşlarla Ortak Akıl Toplantıları Yapmak	Toplantı Sayısı	4	1	1	1	1	Yönetim Kurulu	Toplantı tutanakları
		Maliyet	12.000	3.000	3.000	3.000	3.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.2.5.5 Üniversitede çalışmalarına başlanan "Teknokent" çalışmalarının aktifleştirilmesi için girişimlerde bulunmak ve destekleme		4	1	1	1	1	Yönetim Kurulu	
		Maliyet	10.000	2.500	2.500	2.500	2.500	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.2.5.6 Üye, Kurum ve Balıkesir'in gelişimi için lobi Faaliyetlerinde bulunmak	Lobicilik faaliyet Sayısı	12	3	3	3	3	Yönetim Kurulu	F.26 Lobi Faaliyetleri Takip Çizelgesi
		Maliyet	30.000	7.500	7.500	7.500	7.500	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022

STRATEJİK AMAÇ 2. KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK									
Ana Strateji: Borsanın üyeleri, çalışanları, iç ve dış paydaşları ile ilgili kurumsal iletişim, etkili ve amaca uygun fiziksel ve teknolojik altyapısını güçlendirerek üye istek ve beklentilerine uygun etkinliklerde bulunmak, lobicilik faaliyetlerini gerçekleştirerek kurumlara, üyelere ve bölgeye katma değer sağlamak.									
HEDEF 2.5 İLİN GELİŞİMİ İÇİN POLİTİKA TEMSİL ÇALIŞMALARINI YAPMAK									
Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
	F.2.5.7 “Balıkesir Kuzusu” ırkının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için Kıvrıcık, Merinos araştırma çiftliğinin kurulmasını sağlamak ve destek olmak	Maliyet	30.000	7.500	7.500	7.500	7.500	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.2.5.8 Balıkesir Kuzusunun ülke genelinde büyük marketlerde satılmasını sağlamak için girişimlerde bulunmak								
	Toplam Faaliyet								
	Toplam Maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 3. ÜYELERİN REKABET GÜÇLERİNİN ARTIRILMASINA KATKI SAĞLAMAK									
Ana Strateji: Borsa üyelerinin işlerini geliştirmek, yeni ve katma değeri yüksek alanlarda faaliyet göstermesini sağlamak ve rekabet güçlerini arttırmaya yönelik faaliyetlerde bulunmak.									
HEDEF 3.1 ÜYELER VE BORSA İÇİN PROJELER GELİŞTİRMEK									
Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)

			Performans						
P.2.3 BİLGİ DANIŞMANLIK VE DESTEK PROSESİ	F.3.1.1 Hibeler ve Teşvikler vb. konularda üyelere bilgilendirme amaçlı etkinlikler düzenlemek	Etkinlik Sayısı	4	1	1	1	1	Kalite ve Akreditasyon Sorumlusu	F.30 Eğitim ve etkinlik katılım formu F.21 Eğitim etkinlik değerlendirme anketi formu
		Maliyet	32.000	8.000	8.000	8.000	8.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.3.1.2 Borsa adına proje çalışmaları yapmak	Proje Sayısı	4	1	1	1	1	Proje Sorumlusu	Etkinlik kayıtları
		Maliyet	0	0	0	0	0	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.3.1.3 Üye ve potansiyel üye projelerine destek ve danışmanlık sağlamak	Proje Sayısı	4	1	1	1	1	Proje Sorumlusu	Etkinlik kayıtları
		Maliyet	0	0	0	0	0	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.3.1.4Balıkesir ili ürünleri ile ilgili coğrafi işaret çalışmaları yapmak ve bir ürün için çalışma başlatmak	Coğrafi işaret çalışması sayısı	1		1			Yönetim Kurulu-Genel Sekreter	Coğrafi işaret çalışmaları ile ilgili kayıtlar
		Maliyet	45.000		45.000			Muhasebe	Bütçe Kodu: 19.007
	Toplam Faaliyet								
	Toplam Maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 3. ÜYELERİN REKABET GÜÇLERİNİN ARTIRILMASINA KATKI SAĞLAMAK

Ana Strateji: Borsa üyelerinin işlerini geliştirmek, yeni ve katma değeri yüksek alanlarda faaliyet göstermesini sağlamak ve rekabet güçlerini arttırmaya yönelik faaliyetlerde bulunmak.

HEDEF 3.2 TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİNE DESTEK OLMAK

Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeleri	4 yıllık Hedef	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
--------	-----------------------	-------------------------	----------------	------	------	------	------	---------------	--------------------------------

			Performans						
P.2.3 BİLGİ DANIŞMANLIK VE DESTEK PROSESİ	F.3.2.1 Tarım Ve Hayvancılık Fuarları Düzenlemek	Fuar Sayısı	4	1	1	1	1	Yönetim Kurulu-Genel Sekreter	F.19 Fuar Değerlendirme Anketi Formu
		Maliyet	80.000	20.000	20.000	20.000	20.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 14.001
	F.3.2.2 Tarım ve hayvancılık Sektöründe çalıştaylar veya konferanslar yapmak, raporlar yayınlamak	Çalıştay ve Rapor sayısı	4	1	1	1	1	Yönetim Kurulu-Genel Sekreter	Raporlar ve kayıtlar
		Maliyet	40.000	10.000	10.000	10.000	10.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 19.007
	F.3.2.3 Yurt içi fuarlara katılmak	Fuar sayısı	8	2	2	2	2	Yönetim Kurulu	F.19
		Maliyet	140.000	35.000	35.000	35.000	35.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.3.2.4 Yurt dışı organizasyonlara (fuvar vs) katılmak	Fuar sayısı	2		1		1	Yönetim Kurulu	F.19 Fuar Değerlendirme Anketi Formu
		Maliyet	90.000		45.000		45.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 15.022
	F.3.2.5 URGE vb. projelerini yürütmek	Proje sayısı	1				1	Proje Birimi	Proje kayıtları
		Maliyet	60.000				60.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 19.007
	F.3.2.6 Girişimcilik kurslarının düzenlenmesini sağlamak	Kurs Sayısı	6	1	1	2	2	Kalite ve Akreditasyon Sorumlusu	F.14 -F.21
		Maliyet	36.000	6.000	6.000	12.000	12.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 19.007
	F.3.2.7 Üyelerin İhracat bilincini arttırmak için etkinlikler düzenlemek	Etkinlik sayısı							
	Toplam Faaliyet								
	Toplam Maliyet								

STRATEJİK AMAÇ 3. ÜYELERİN REKABET GÜÇLERİNİN ARTIRILMASINA KATKI SAĞLAMAK

Ana Strateji: Borsa üyelerinin işlerini geliştirmek, yeni ve katma değeri yüksek alanlarda faaliyet göstermesini sağlamak ve rekabet güçlerini arttırmaya yönelik faaliyetlerde bulunmak.

HEDEF 3.3 KÜMELENME VE ORTAKLIK KÜLTÜRÜNÜN GELİŞMESİ İÇİN ÇALIŞMALAR YAPMAK

Proses	Stratejik Faaliyetler	Performans Göstergeler	4 yıllık Hedef Performans	2019	2020	2021	2022	Sorumlu Birim	Açıklama (Kayıt/Dokümantasyon)
--------	-----------------------	------------------------	---------------------------	------	------	------	------	---------------	--------------------------------

		i							j
P.2.3 BİLGİ DANIŞMANLIK VE DESTEK PROSESİ	F.3.3.1 Kümelenme çalışmaları ve destekler hakkında seminer düzenlemek	Eğitim	1			1		Proje sorumlusu	F.14 –F.21
		Maliyet	5000			5.000		Muhasebe	Bütçe Kodu: 19.007
	F.3.3.2 Aynı sektörde faaliyet gösteren küçük işletmeleri bir araya getirmek için ortak toplantılar yapmak	Sektör Toplantıları	2		1		1	Yönetim Kurulu – Genel Sekreter	F.14 Eğitim Etkinlik Planı F.21 Eğitim etkinlik Değerlendirme Anketi Formu
		Maliyet	4.000		2.000		2.000	Muhasebe	Bütçe Kodu: 19.007
	F.3.3.2 Üyelerin Kümelenme veya işbirliği projeleri vermelerine destek olmak	Proje Sayısı	1				1	Genel Sekreter	Proje kayıtları
		Maliyet	0				0	Proje sorumlusu	Bütçe Kodu: 19.007
	Toplam Faaliyet		4	-	1	1	2		
	Toplam Maliyet		9.000	-	2.000	5.000	2.000		

4. MALİYETLENDİRME

Hedef No	Stratejik Hedef	2019	2020	2021	2022	Toplam
STRATEJİK AMAÇ 1 ÇAĞDAŞ BORSACILIK YAPISINI GÜÇLENDİRMEK						
Stratejik Hedef 1.1	Ürün İhtisas Borsacılığı Ve Lisanslı Depoculuk Çalışmalarının Başlatılması					
Stratejik Hedef 1.2	Laboratuvar Hizmetlerinin Genişletilmesi					
Stratejik Hedef 1.3	Hayvan Pazarının Genişletilmesi ve Borsaya Yer Tahsisinin Sağlanması					
STRATEJİK AMAÇ 2 KURUMSAL YAPININ VE PAYDAŞ BEKLENTİLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK						
Stratejik Hedef 2.1	Kurumsal İletişimin Güçlendirmesi					
Stratejik Hedef 2.2	Teknolojik Çalışma Ortamının İyileştirilmesi					
Stratejik Hedef 2.3	İnsan Kaynakları Yönetiminin Etkinleştirilmesi					
Stratejik Hedef 2.4	Üye İş Geliştirme ve Eğitim Faaliyetleri ile Memnuniyetin Sağlamak					
Stratejik Hedef 2.5	İlin Gelişimi İçin Politika Temsil Çalışmaları Yapmak					
STRATEJİK AMAÇ 3 ÜYELERİN REKABET GÜÇLERİNİN ARTIRILMASINA KATKI SAĞLAMAKI						
Stratejik Hedef 3.1	Üyeler Ve Borsa İçin Projeler Geliştirmek					
Stratejik Hedef 3.2	Tarım ve Hayvancılık Sektörünün Gelişimine Destek Olmak					
Stratejik Hedef 3.3	Kümelenme ve Ortaklık Kültürünün Gelişmesi İçin Çalışmalar Yapmak					

6.STRATEJİK PLANIN YILLARA GÖRE İŞ/ EYLEM PLANI

Hazırlanan Stratejik Plan 2019-2022 yıllarını kapsamaktadır. Plan her yıl AİK, Yönetim Kurulu ve Meclis tarafından gözden geçirilerek gerekli revizyonlar yapılacaktır.

Borsamız belirlediği stratejik amaçlar ve bu amaçları gerçekleştirmek için ortaya koyduğu alt stratejik hedeflerin bütünsel bir yapıda olduğunun farkındadır.

Her hedef planda verilen performans göstergeleri ile başarılmak ve gözden geçirmeler sırasında gerçekçi yaklaşım için veriler kullanılmak durumundadır.

Her hedef performans göstergeleri yıllık hedeflere ve bu hedefler için ayrılan bütçeler ile Stratejik Plan Yıllık İş Planları ile hayat bulacaktır.

Kısaca; bu stratejik plan 2019-2022 yılı İş Planları ile başarılabacak, genel plan revizyona uğramadıkça, hedeflerde yıllara göre eylem durumuna göre gözden geçirilecektir. Dediğimiz gibi Yıllık İş Planları bu planın gerçekleşme durumunu içerir faaliyetlerden ibarettir.

Her yılı için hazırlanacak İş Planları bu planın ekidir.

7.İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Çevresel değişimin baş döndüren bir hızla yaşandığı günümüz dünyası, iş yaşamındaki dinamikleri de etkilemiş ve alışlagelmiş pek çok iş yapış şeklini kullanım dışı bırakmıştır. Her yönüyle asimetrik gelişen fırsat ve tehditlere karşı organizasyonlar daha esnek, daha hızlı ve daha etkin olmak durumunda kalmışlar, yeni iş formlarına ayak uydurabilmek için yeni yöntem ve teknik arayışına girmişlerdir.

Üyeleri ve kurumsal gelişimi ile hızlı değişen çevresel şartları yakından takip eden Borsamız, bölge ekonomisindeki öncü kurum olma vizyonu sadece bugünü değil geleceği de planlamanın gerekliliğini hissetmiş, stratejik planlama ve yönetim sürecini TOBB akreditasyon sistemi şartlarından olmasını da fırsat bilerek bünyesinde başlatmıştır.

Stratejik Plan dokümanında sıralı başlıklar altında verilmiş uygulama adımlarını dikkatle geçmiş, planın genelinden de anlaşılacağı üzere sadece kendi görev alanı ile ilgili değil aynı zamanda bölgeselde bir dizi açılım yapmıştır. Bölgenin duyduğu makro gelişim ile ilgili ihtiyacı hissetmiş, farklı alanlarda farklı paydaş gruplarının katılımıyla gerçekleştirebilecek projelerin hayata geçirilmesinde de sorumluluk üstleneceğini beyan etmiştir.

Balıkesir Ticaret Borsası Stratejik Planında, stratejik amaç alanlarını belirlerken bölgenin özelliklerini dikkate almış, başta üyeleri olmak üzere bölgesel gelişimin nasıl olabileceği üzerinde durmuş ve üç ana başlıkta yol haritasını çizmiştir.

Misyon ve vizyonunda vurgu yaptığı gibi özellikle Stratejik Planında TOBB Akreditasyon Standardının tüm çalışmaları içeren bir kılavuz olması nedeni ile bu standardın maddelerini esas almıştır.

“STRATEJİK AMAÇ 1. TOBB AKREDİTASYON SİSTEMİ TEMEL YETERLİLİKLERİ SAĞLAMAK VE ETKİNLİĞİNİ SÜREKLİ İYİLEŞTİRMEK” başlığı altında borsanın kurumsal yeterliliklerini incelemiş, bölgesinin kalkınması için kurumsal olgunluğa ulaşmanın bilinciyle Borsanın izleyeceği yol haritasını bu stratejik amacında belirlemiştir. Tam olarak görev alanında değilse de kurumsal kimliği ve üyeleri bazında etki edebileceği tüm noktalarda bu stratejik amacın hayata geçirilmesi için çaba sarf edecektir.

Son olarak Borsa stratejik planda belirtilen ilerlemeyi ancak üyelerinin güçlenmesi, gelişimi ve rekabet olanakları geniş bir yapılanmayla hayata geçirebileceğinin farkındadır. Borsa, kendi vereceği hizmetlerde gelişimi ile ilgili amaç ve hedefleri de **“STRATEJİK AMAÇ 2. TOBB AKREDİTASYON SİSTEMİ TEMEL HİZMETLER SÜRECİNİ UYGULAMAK VE ETKİNLİĞİNİ SÜREKLİ İYİLEŞTİRMEK”** stratejik amacında belirlemiştir. Bu amaç hedeflerinde, ilçenin ve kendi ekonomik altyapısının zayıflığını ve üyelerinin kurumsal konumunu bildiği için üyelere öncü olmayı detaylı bir şekilde belirtmiştir.

8. AMAÇLAR LİTMUS TESTİ

Amaç: Genellikle üç ya da dört yıl sonrası için söz konusu olan arzu edilen nihai sonuç.

Her bütçe birimi, program ya da alt program için, amaçların litmus testinin kriterlerini karşılayıp karşılamadığını belirtin. Her amaç için bir kolon doldurun.

AMAÇLAR KONTROL LİSTESİ					
Bütçe Birimi İsmi:	Program/Alt Program Numarası:				
	Amaç Numarası:1				
TEST SORUSU	#1	#2	#3	#4	#5
Amaç misyonu desteklemekte midir?					
Yasal otoritenizle tutarlı mı?					
Amaç sadece bir tek konu ile mi ilgili?					
Amaç, ölçülebilir bir ve arzu edilen bir sonucu mu temsil etmektedir?					
Amaç, öncelikli bir aktiviteyi mi, stratejik bir yönü mü, yansıtmaktadır?					
Amaç zorlayıcı, ama bunun yanında gerçekçi ve başarılabilir bir amaç mıdır?					
Amaç uzun bir dönemi mi kapsamaktadır; örn. üç ya da daha fazla yılı?					
Her program/alt program için, mantıklı bir şekilde yönetilebilecek sayıdan fazla olmamak şartı ile; en az bir hedef belirlenmiş mi?					
Amaç yönetim için de önemli mi?					
Amaç politikayı oluşturanlar müşteriler için de önemli mi?					
Bütün olarak düşünüldüğünde, amaçlar programın tüm bütçesini yansıtıyor mu?					
Program ya da alt programa yabancı biri amaçların ne demek istediğini anlar mı?					

